

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 48(766) XXI METAI. (15 ct.) MONTREAL, 1961 m. DECEMBER-GRUODŽIO 6 d. Postage paid at Montreal.

Berlyno problema vėl pirmauja

JAV PREZIDENTAS KENNEDY PERŠVELNIAI
BRUTALIEMS RUSIJOS BOLŠEVİKAMS PASAKĖ
TIESĄ, KURIĄ IŠGIRS IR OKUPUOTOS
LIETUVOS ŽMONĖS

Atviriav tą tiesą pasakė JAV atstovas Jungtinėse Tautose.
Indija turi bėdų su Kinijos komunistais.
Dėl Laoso susitariama, bet reikalai stovi vietoje.

PASAULINĖJE politikoje te bevyrauja, prieš kurį laiką apti lusi, o dabar vis ryškėjanti.

BERLYNO BYLA.

Ji ypač pagyvėjo po to, kai nau joji V. Vokietijos vyriausybė paskelbė koalicinės savo vyriausybės deklaraciją.

V. VOKIETIJA, nežiūrint Londono būklavimų ir Vašingtono spaudimo, vis dėlto atvirai ir aiškiai pasisakė dėl Vokietijos tikslų apsigūnti ir, kas neabejotinai svarbu ir ką ypač gerai atjaucia Prancūzija, tai dėl

EUROPOS SAUGUMO,

kuris įmanomas tikrai Atlanto sąjungos mastu ir priemonėmis. Kai baisi propaganda išvystyta prieš atominius ginklus, V. Vokietijos deklaracija sako, jog ji pati atominių ginklų sau nereikalauja, bet

ATOMINIAI GINKLAI

yra būtini Atlanto sąjungai — NATO daliniams. Deklaracija tvirtai pasisako kad V. Vokietija jokių atvejų nesutiks pripažinti Rytinė sVokietijos dalies atskira valstybe, reikalauja su naikinti geležinę sieną, kurią patatė komunistai prieš savo gyventojų laisvę, ir reikalauja laisvės judėjimo.

ANGLŲ susirūpinimas didėja dėl to, kad ši deklaracija parašyta

PO ADENAUERIO PASIMATYMO SU KENNEDY.

Anglai prisibijo, kad tokiu būdu JAV sudaro ašį su V. Vokietija, kuri gali būti nenaudinga Anglijai...

Bet žmonija, ir be to, turi daug rūpesčių.

JUNGTINĖSE TAUTOSE

nuolat vyksta kova su sovietine diktatūra.

Labai teisingai sovietijai atkirtimą padarė JAV delegacijos narys J. B. Bingham, nurodęs, kad

SOVIETAİ MELUOJA

kai tvirtina, jog Rusijos pavergtos tautos savo noru jungiasi Sovietijai. Jis suminėjo kazokus, kurių milijonas dingo be žinios, apie pusę milijono Volgos vokiečių, apie ketvirtį milijono Krymo totorių, 130 tūkst. kal mų. Visi jie dingo be žinios.

Koks gi tai savanoriškumas? Tai yra tiesa, kurią pasakė Bingham, bet tiesa

PERŠVELNIAI PASAKPTA

Rusijos diktatūra tokio švelaus pasakymo neįaučia savo kailiu, todėl dar tvirtiau pradeda statyti Vakarams reikalavimus.

KENNEDY pasisakymas „Iz vestijose“ taip pat peršvelnus. Nors jis pasakė tiesą, bet toks pasakymas rodo, kad Amerika vis nesirūžta statyti taškų ant i. Iš to nauda tiktai Maskvos diktatūrai ir jos akiplėškumui reikštis. Kol JAV vardais pradės vadinti visų 160 Rusijos pavergtų tautų, ji neturės pasisekimo nei pas pavergtuosius, nei pas pavergėją, kuris nepajaus savo kailiu viso

PAVERGIMO PROBLEMOS SKAUDUMO.

Ką gi reiškia jo pasikalbėjime žodžiai „mums rodės“, kai tas iš tikrųjų yra žiauri tiesa? JAV prezidentas tą gi žino labai gerai. Kodėl jis tiesos nepasako tiesiu ir atviru žodžiu, be jokių „rodos“?

JAV ATSTOVAS Jungtinėse Tautose A. Stevensonas paskelbė memorandumą, kuris atviriav kalba apie sovietinę imperiją, kaip kolonialinę imperiją, kuri yra pavergusi milijonus žmonių ir sunaikinusi daugelį tautų laisvę ir valstybių nepriklausomybę. Sovietijoje viskas turi atvirkščią prasmę: vergija vadinama laisve, o laisvė — vergija; koloninė imperija kalba apie kolonijų panaikinimą, kai pati kolonijas pasitaiko...

INDIJA taip pat turi bėdų su pasauliniais grobikais — komunistais, kurie veržiasi į Indijos teritorijas. Ir Indija peršvelniai todėl akiplėšos ir veržiasi į jos vidų. Yra aišku: kol Vakarai nepasakys tvirto žodžio, tol sovietija be sustojimo veršis į Vakarų.

Dėl Laoso Genevoje susitarta ir anglų — sovietų memorandumas Laosui pasiųstas, bet vietoje reikalai nesitaiso.

Genevoje prasidėjo naujinamosios derybos dėl aominų bandymų uždraudimo. Maskva nesutinka priimti komrolės.

WINDSOR, Ont.

ŠAUKIAMAS SVARBUS SUSIRINKIMAS

K. L. B. Windsor apylinkės valdyba gruodžio 10 d., 4 val. pp. Kroatų salėje, 2520 Seminole St., šaukia metinį visotinę narių susirinkimą. Šia diena notvarke:

1. Susirinkimo atidarymas,
 2. Prezidiumo sudarymas,
 3. Pereito sus-mo protokolo skaitymas,
 4. Pranešimai:
 - a) valdybos pirmininko,
 - b) iždininko,
 - c) revizijos komisijos;
 5. Diskusijos dėl pranešimų ir Lietuvių Dienos.
 6. Apylinkės v-bos rinkimas,
 7. Revizijos k-jos rinkimas,
 8. Klausimai ir sumanymai.
 9. Susirinkimo uždarymas.
- Pagal KLB Statutą 10 str.,

susirinkimas įvyksta ir laiko mas teisėtu, nežiūrint susirinkusių skaičiaus, bet jis tegali tapti tik tuos dalykus, kurie buvo pažymėti susirinkimo kvietime.

Todėl maloniai kviečiame visus Windsor apylinkės lietuvių šiam susirinkimui kuo skaitlingiau dalyvauti.

Kaip jau žinoma, sekančiais metais apylinkės valdyba Windsor rengia Lietuvių Dieną ir jau dabar tam yra pradėjusi ruoštis, o per šį susirinkimą irgi bus svarstomi įvairūs su tuo susiję reikalai. Todėl dar kartą prašome visų atkreipti į tai dėmesį ir atsilankyti į šį susirinkimą.

KLB Windsor apylinkės V-ba.

KAS NAUJA KANADOJE

OTTAWOJE SUSIRINKO ETNINĖS SPAUDOS ATSTOVAI

Vyksta platus aiškinimasis problemų, kurios liečia Kanados mažumas.

Kanados vyriausybės iniciatyva ir Pilietybės min. p. Fairclough kvietimu, gruodžio 4 dieną Kanados sostinėje susirinko mažumų, vadinamųjų etninių grupių, spaudos atstovai konferencijos, kuri truks dvi dienas.

Konferenciją atidarė Kanados min. pirm. J. Diefenbaker, labai šiltai atsiliepęs apie mažumų spaudą ir gražiai prisiminęs neseniai įvykusį jo ir P. Diefenbaker pagerbinį Torontą, kuris buvo plačiai aprašytas ir Nepr. Lietuvoje, nes to įvykio metu p. Diefenbakeris

padarė labai svarbų ir reikšmingą pareiškimą, labai teisingai ir palankų pavergtoms tautoms.

Min. pirm. J. Diefenbaker atidarymo kalboje palietė naujų ateivių pilietybės, kalbos mokėjimo ir įsijungimo į Kanados gyvenimą klausimus, apie ką plačiau parašys „Nepriklausoma Lietuva“ konferencijoje atstovaujant V. Žižys. Be to etninę spaudą atstovauja dar 70 — 80 kvietimų atstovų. Konferencijos dalyviams priėmimus ruošia min. p. Fairclough, Gen. Gub. Vanier ir kt. Plačiau bus parašyta sek. NL nr.

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ DVIDESIMTMEČIO MINĖJIMAS

gruodžio 2 d. sutraukė artipilnę Sv. Kazimiero salę gražios publikos, daugiausia NL skaitytojų ir rėmėjų.

Minėjamą vedė Spaudos ir vėš „Nepriklausoma Lietuva“ Direktorių valdybos pirm. L. Girinis — Norvaiša, padaręs ir įžanginį pranešimą, kuriame peržvelgė NL 20-ties metų egzistavimą bei darbus ir, suminėjęs b-vės užsimojimą pertvarkyti spaustuvę, kvietė tautiečius paremti vykdomąjį Mašinų Fondo vajų. Po to kalbėjo NL redaktorius, pasidžiaugęs, kad laikas išlygino anksčiau besireiškiančius nesklaidumus ir kad vis tvirtiau įsigali darna, būtina pozityviam veikimui. Prsiminę „Nepriklausomos Lietuvos“ kūrimą, jis suminėjo pavardes visų „NL“ redaktorių, jų chronologinę tvarką: Viktoras Dagilis (Toronto), Marija Aukštaitė, Marija A. lauskaitė, Jonas Yla, Leonas Girinis ir Pranas Rudinskas, ir greita jų tuos lietuvių visuomenininkus, kurie 1940 metų kai Lietuvos okupacija paskatino juos burtis į visų vieningą organizaciją — Kanados Lietuvių Tarybą, kurios tikslai tie patys, kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, suminėjo dalį veiklų lietuvių, kurie daug aukojosi N. L-vai: pp. Leknickai, Kupriai, Vilimai, Juškevičiai, Norkeliūnai, A. Navickas, L. Gudas, J. Trumpa ir daug kitų. Apgailėsdamasis, kad daugelis nuosirdžių NL-vos skaitytojų rėmėjų ir bendradarbių, deja, jau nužengė į amžinybę, kaip Mašnickas, Jakš-Tyris, Škėma, Audėnaitė ir daugelis kitų, pakvietė visus susirinkusius pagerbti jų atmintį su sikaupimo momentu. Besirūpinant ateitimi, esąs susirūpinęs jaunimo įjungimu į spaudos darbą, esmingu leidyklos pertvarkymu, kad ateityje NL visus montrealiečius lankyti ne mokamai, o kol tas galima bus įvykdyti, jeigu tai iš viso bus galima, tai pirmu žingsniu, red. mano, kad būtų labai teisinga NL duoti nemokamai tiems, kas bendrovei yra įnešę 100 dolerių. Baigdamas trumpą pranešimą, red. dėkojo visiems už atsilankymą ir savosios spaudos rėmimą.

Po to inž. J. Bulota skaitė paskaitą, kuri bus paskelbta NL-je.

Koncertinėje dalyje D. Barškaitė paskambino L. v. Bet

hovo Bagatelę ir pati sau komponuojama pagiedojo liaudies dainą. Aš po lankelė vaikišiojau, o N. Jaunūtė paskamino to pat autorius iš so natos. Nors instrumentas so skambinimui nebuvo tinkamas, bet jų skambinimas buvo dainus ir sudarė gerą įspūdį o D. Berteškaitė dar parodė ir gražų balsą, iš kurio galima laukti išaugiant solistę. E. Knys tautas, komponuojamas V. Chambers, pagrojo J. S. Bačo ariją G. stgyai ir Schiberto Serenada. Atsižvelgiant į tą, kad jaunas smuikininkas mokosi tikrai dvejus metus, jo dar daryta didelė pažanga. Jo smuikas turi gražų ir gana tikslų toną, kas rodo jo muzikalumą, ypač reikalingą tokiu instrumentui, kaip smuikas. Koncertas užbaigai op. sol. E. Kaide lienė, palydimama M. Siegrist, pagiedojo Belazaro, Rachmaninovo, N. Martinonio ir V. Jukubėno kūrybos dainų. Visi solistai buvo apdovanoti gėlių ir kitomis dovanomis. Koncertinė dalis tautiečių buvo priimta šilčiau ir su pasitenkinimu.

Po to prasidėjo vaisės.

Vakarienės metu vyko sveikinimai. Pr. Rudinskas sveikinimo KLB Krašto valdybos vardu ir jos vardu įteikė čekį 50 dol.; KLB Montrealio Seimo lietuvių sveikimo vicepirm. Juozas Lukoševičius; Aušros Vartų Klebonas T. J. Borevičius, Sv. Kazimiero kun. Dr. F. Juzevičius, Tėviskės Žiburių ir Žiburių vardu P. Zubienė; ilgametis KLT veikėjas Antanas Navickas gerai atsiminęs Lietuvos gen. konsulo pulk. Grant-Suties rūpinimąsi Nepr. Lietuva, gražiu žodžiu prisiminė velionio draugumą ir atsidavimą Lietuvai bei simpatijas lietuviams, pakvietė susirinkusius pagerbti jo atmintį su sikaupimo minute. Redaktoriaus perskaitė bei suminėjo sveikinimus raštu — VLIKo pirm. Dr. A. Trimako, LLK pirm. V. Sidzikausko, pirmojo NL redaktoriaus V. Dagilio, Dr. V. Tercijono su 80 dol. čekiu, Inž. A. Paškevičiaus iš Ottawos su 10 dol. čekiu, bendradarbio New Yorko J. Parojaus su 10 dol. bendradarbio iš New Jersey, kultūrininko ir dailininko V. Čižūno, bendradarbio New Yorko ekonomisto Juozo Audėno, bendradarbio Pasaulio Lietuvių sostinėje Ed. Šulaičio ir kt.

Vakariene paruošė energin

MASINŲ FONDO VAJUS

„Nepriklausomos Lietuvos“ 20-ties metų sukaktuvių minėjimo proga NL Mašinų Fondo žymiai pasipildė iš NL skaitytojų ir rėmėjų įnašų, už ką esame labai dėkingi šiems asmenims bei organizacijoms:

Vien iš Montrealio lietuvių gauta:

Martinėnas Kazys	...\$100
KLB Krašto Valdyba	...\$ 50
Daugelavičius Alfonsas	...\$ 20
Kupris Juozas	...\$ 10
Lukošius Mykolas	...\$ 10
Petrulis Jonas	...\$ 10
Pociukonis Vladas	...\$ 10
Žilinskienė Agota	...\$ 10
Zavackas Martynas	...\$ 10
Mekšrūnas Pranas	...\$ 10
Gudžiūnas Kazys	...\$ 10
Mekšrūnas Stasys	...\$ 10
Barauskas Albinas	...\$ 10
Gricius Kazys	...\$ 10
Jocas Adomas	...\$ 10
Petrauskas Petras	...\$ 10
Bulka Petras	...\$ 10
Kalpokas Povilas	...\$ 10
Alseika Viktoras	...\$ 10
Dr. Tercijonas Vincas,	
New York, USA.	...\$ 80
Viso šią savaitę gauta	...\$410

Mašinų Fonde buvo \$ 6,625.00 Per savaitę gauta ...\$ 410.00 M. Fonde dabar yra \$ 7,035.00 Fondui užplanuota \$15,000.00 Fondui dar trūksta \$ 7,965.00

Konstatuojame malonų faktą, kad arti pusės M. Fondui už planuotos sumos Fonde jau turime. Bet mašinų užpildimui reikia turėti nemažiau kaip du trečdalius reikalingos sumos. Peržengimas per pusę sumos duoda vilčių, kad malonūs tautiečiai, ypač NL skaitytojai, su dės ir trūkstamą sumą. Maloniai prašome.

Taip gi malonu pažymėti, kad yra gauti kelių tautiečių pažadai papildyti turimus įnašus iki šimto dolerių. Juos, kaip ir kitus įnašus, paskelbsime sekančiame NL numeryje. Malonu konstatuoti, kad p. K. Martinėnas atsiliepė visu 100 dol. o dr. V. Tercijonas įnašus papildė iki 100 dolerių.

Visiems vajaus dalyviams nuoširdžiai dėkojame ir prašome atsibepi daugiau tautiečių. Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ Valdyba.

Nuo kapitoliaus padangės

JAV VALSTYBĖS DEPARTAMENTO PAAIŠKINIMAS DĖL GANDŲ APIE PABALTIJĮ

Amerika nepripažįsta Pabaltijo okupacijos

JAV Valstybės departamentas, pasklidus gandams, kad JAV Pabaltijo valstybės „laiko tradiciskais“ Rusijos kraštais“, iš lietuvių susilaukė daug laisvės užklausimų. Departamentas į tokius laiškus atsako. Ir štai, ką jis atsakė į A. Tarulio laišką, iš kurio duodame ištraukas:

„Valstybės departamentas niekada nėra davęs pareiškimo, kad bet kuri iš Baltijos valstybių yra tradicinė Sovietų Sąjungos dalis. Jungtinių Valstybių vyriausybė nepripažįsta so vietinės aneksijos Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Mes laikome, kad tiems kraštams jėga buvo atimtos jų tautinės nepriklausomybės. Jų buvusių nepriklausomų vyriausybių diplomatiniai atstovai užsieniuose yra pripažįstami mūsų vyriausybės ir elės kitų.

„Jungtinių Valstybių vyriausybės nusistatymas palieka aiškiai ir tvirtas — Sovietų domio bloko ribose nepripažinti status quo kaip nuolatinės pa

dėties. Ši vyriausybė yra aiškiai pripažinusi ir remia šių tautų teisę į tautinę nepriklausomybę, o savo pačių laisvai pasirinktą valdymą, jį naudojimąsi pagrindinėm žmogaus teisėm bei laisvėm. Jungtinių Valstybių vyriausybė jų reikalą yra giliai ir nuolat susidomėjusi, ir valstybės departamentas kreipia nuolatinį dėmesį per eilę tautų į politinę akciją, skirtą šiame dėsiniui perduoti tų sričių gyvenotojams.“

O JAV prezidentas J. Kennedy pasikalbėjime, kurį atspausdino „Izvestijos“, šitaip apie Pabaltijo valstybes pasakė:

„Mums rodės, kad Jaltos ir Potsdamo susitarimai numatė rytų Europos tautom laisvą pasirinkimą. Jos, mūsų manymu, tokio pasirinkimo dabar neturi. Jūs galite sakyti, kad jos gali nori gyventi komunizme, bet jom nėra duota galimybė pasirinkti.“

Tai svarbūs JAV valstybės vyrų ir atsakingų pareigūnų pasisakymai.

goji ir sumanoji šeiminkė Eleonora Vaupienė. Jai talkon atėjo būrys kruopščių šeiminių: Marija Gudienė, surgani zavusi būrelį gražių mergaičių. Liuda Papiurelienė, Juzė Gabrusevičienė, Zosė Skučienė, B. Šimonelienė, Julė Andriejauskienė, Ona Vilimienė, o į stalius patarnavo dar ir būrys studentų: Jonė Tumaitė, Nijolė Gudžiūnaitė, Roma Lietuvninkaitė, Vida Lietuvninkaitė, Jūratė Sakalaitė, Irena Burbaitė, Filija Petronytė, Kristina Kalpokaitė ir Danutė Gričiūtė.

Vyrų talka buvo iš NL b-vės visa valdyba su pirm. L. Giriniu — Norvaiša priešakyje: Pr. Paukštaitis, J. Šiaučulis, P. Juodkojis, H. Adomonis ir mialai talkinę M. Lukošius, P. Kizerskis, J. Šeidys, J. Skučas, ypač daug ir sunkiai dirbo Antanas Vaušas, Br. Abramonis kasininkai An. Navickas ir Leonas Gudas, kontrolierius P. Petronis ir kasininkė M. Arlauskaitė, atsidėjusi visam vakarui ir M. Juodviršis.

Baigiantis sukaktuvinei iškilmei, pirm. L. Girinis — Norvaiša visiems čia suminėtiems bei suminėtomis nuoširdžiai padėkojo, pabrėždamas visų talkos svarbumą ir reikšmingumą.

Ypatinga padėka pareikšta p. E. Vaupienei, kuri ne tik tai labai skaniai paruošė maistą, bet dar ir pati jo visam vakarui padovanojo prie kavos, taipgi ir p. Intiene. Taipgi pokylio metu buvo suminėta, kad sukaktuvinių tortų, su sukaktuvių ženkla ir pyragaičius oadare naujas Montrealio konditeris lietuvis p. Zizas, kurio kepyla yra Masson ir Dundu rand gatvių kampe.

Minėjimas praėjo sklandžiai, geroje nuotaikoje. Minėjimai atsilankė iš JAV Vyt. Širvydas, iš Hyacinthe pp. M. Gobyis ir A. Ruzgas, iš Lenkijos atvyko si lietuvių B. Stankutė ir daug gražios Montrealio lietuvių visuomenės. Visiems nuoširdžiai sia ačiū. Ačiū ir už šėrus Mašinų Fondui, kurie skelbiami pirmame šio nr. puslapyje. Ačiū nuoširdžiai. Red.

KITOS ŽINIOS

— Argentinos prezidentas 4 dienas viešėjo Kanadoje ir Ottawoje padarė susitarimų su Kanados vyriausybe.

— Komunistų lagery skilimas: Kinijos komunistai tebe palaiko Albanijos atplaišą ir tuo pati atsiplėšia nuo Maskvos.

— JAV sėkmingai paleido sunkų satelitą su šimpanze Enos, kurią laimingai grąžino žemėn.

— Eichmano byloje sprendimas laukiamas gruodžio 11—15 d. Mirties sprendimas ne laukiamas.

— Suomų prezidentas Kekkonen su Chruščiovu sutarė dar laukimą, be tant Suomijos jau kabo sovietų okupacijos pavojus.

— Kennedy davė suprasti, kad Berlynas galėtų būti perduotas tarptautinei JTO, kontrolei.

KALĖDINIŲ IR NAUJAMETINIŲ

sveikinimo kortelių jau galima gauti NL redakcijoje — 20 kortelių su vokais 1 dol. Dėkite pinigų į voką ir siųskite adresu: Nepr. Lietuva, 7722 George St., LaSalle, P. Q.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

LEIDZIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“
Redaktorius Jonas Kardelis.

DOMINIC 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika... \$ 5.50 America & S. America... \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Visiems žinotina

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SESIJOS, ĮVYKUSIOS 1961 M. LAPKRIČIO 25—26 D. D. REZOLIUCIJOS.

I. POLITINĖ

VLIKo Pilnatos Sesija, iš kurių užmezgimą su Maskvos klausimais pranešimų ir diskusijų tarptautinės politikos klausimais ir turėdama galvoje, kad pasaulio politinis įtempimas, ypač ryšium su Berlyno ir bendrai Vokietijos problemomis yra padidėjęs; kad svarbiausią šio įtempimo priežastį sudaro sovietų pastangos išgauti iš Vakarų status quo Rytų Europoje pripažinimą; kad sovietų spaudimas į Suomiją ir kitus Skandinavijos kraštus yra suaktyvinęs Pabaltijo valstybių problemą, o tuomi pat ir Lietuvos laisvės bylą, kad atviras destabilizacijos procesas, pradėtas Sovietų Sąjungoje, sudaro palankias politines sąlygas kelti tarptautiniuose forumuose Stalino ir Sovietų agentų padarytus tarptautinius nusikaltimus Lietuvoje; ir kad kolonializmo panaikinimo reikalas ir tautų apsisprendimo teisės laidavimas yra tapę aktualia šių dienų tarptautinės politikos problema.

NUTARĖ:

Atkreipti lietuvių visuomenės dėmesį į ypatingą šio momento politinę svarbą ir kviešti visus geros valios lietuvius ir jų organizacijas į politinio darbo vienybę Lietuvos nepriklausomybei atstatyti, kad kiekvienas, kur gaedamas, per spaudą, radio, klubus, amerikoniškas ir kitų draugingų tautų organizacijas; Pavesti VLIKo Prezidiumui paruošti platesnį memorandumą apie Sovietų Sąjungos agentų padarytus tarptautinius nusikaltimus prieš Lietuvą; dėti pastangų, kad Lietuvos suvereninių teisių atstatymo klausimas būtų iškeliamas J. Tautose ir koordinuoti tuo reikalu vedamą akciją; Apeliuoti į pasaulio sąžinę, kviečiant pasmerkti sovietinį kolonializmą ir sovietų vykdomą dvasinį, ir medžiaginį smurtą prieš lietuvių tautą; Pavesti VLIKo Prezidiumui imtis priemonių plačiau supažindinti naujai priimtus tuosius į Jungtines Tautas narius su Lietuvos byla ir stiprinti bei plėsti akciją per Pavergtųjų Tautų organizaciją Lietuvos nepriklausomybei atstatyti.

II. KULTŪRINIŲ MAINŲ REIKALU:

Sesija, išklausiusi pranešimų santykių su pavergtąja tauta reikalų nutarė pareikšti sekančią:

1. Kultūriniai mainai tarp okupuotosios Lietuvos ir lietuvių, gyvenančių laisvajame pasaulyje, kol Lietuva yra Sovietų okupuota, būtų nustatomi ir tvarkomi Maskvos įsakymais pagal bendras komunistų partijos direktyvas, nes santykiai su užsieniais yra Maskvos kompetencijos;

2. Okupuotoje Lietuvoje nėra nei rašytojų, nei menininkų laisvų organizacijų. Jos visos yra Lietuvos komunistų partijos kontroliuojamos, o partija savo ruožtu yra Sovietų Sąjungos komunistų partijos padalinys. Tokių santykių užmezgimas ir palaikymas reikėtų santykių su lietuvių tauta, kurią kontroliuojamosios organizacijos, be to, okupuotoje Lietuvoje, sukuria iš ten V. Kapsuko raudonųjų armiečių, sukėlė prieš Pilsudskį „beveik viso pasaulio opinią“, tik 1920 m. X. 7 Pilsudskis sušaukė sudarius sutartį su lietuviu ir jam tuojau įsakius Želigovskiu sukelti maištą prieš jį tam jau parengtais pulkais — tad klasingas ir niekšingas spalio 9 d. Vilniaus paveržimas iš Lietuvos valdžios tikrai supykė kultūringą pasaulį ir įgalino Nepriklausomąją Lietuvą nepalaikyti su Lenkija jokių santykių, o pačiam Pilsudskii ir istorijos lapus įrašydino negarbės pažymėjimą.

Truputis papildymų ir pataisų

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJAI

RASO PROF. MYKOLAS BIRŽIŠKA

15. 42) **Petrapolis** — lietuvių studentai (XXII, 1960 m.) — Petrapilio lietuvių studentų dr. je galima dar suminėti bent šie. Jonas Vileišis, Andrius Bulota, Vincas Čepinskas, Povilas Vilsinskas, Tadas Sirutavičius, Vytautas Mošinskis, Steponas Kairys, Antanas ir Julijonas Gražrokai, Jurgis Ciurlis, Konstantinas Šakenis, Gabrys Liutkevičius, Vaclovas ir Viktoras Biržiškos, Antanas Purėnas, Pelekas Bugailišks, Vytautas Džiulis, Vincas Kvieska, Petras Vaičiūnas, A. Kutkus, J. Bliznas, M. Pečiulionis, A. Sugintas, J. Vilkaitis, S. Girdvainis, J. Sondeckis, A. Jurskis ir daugelis kitų.

43) **Pilsudskiai** 3. juozapas (XXII, 1960 m.) — ne 1919 m. Vilniaus užgrobinimas, išvarant iš ten V. Kapsuko raudonųjų armiečių, sukėlė prieš Pilsudskį „beveik viso pasaulio opinią“, tik 1920 m. X. 7 Pilsudskis sušaukė sudarius sutartį su lietuviu ir jam tuojau įsakius Želigovskiu sukelti maištą prieš jį tam jau parengtais pulkais — tad klasingas ir niekšingas spalio 9 d. Vilniaus paveržimas iš Lietuvos valdžios tikrai supykė kultūringą pasaulį ir įgalino Nepriklausomąją Lietuvą nepalaikyti su Lenkija jokių santykių, o pačiam Pilsudskii ir istorijos lapus įrašydino negarbės pažymėjimą.

44) **Plechanov**, Georgij V. lentinovič (XXIII, 1961 m.) — Pl. pasireiškė dar literatūros kritiku. Kai Bielskio, Do brovuliovo, Pisarevo literatūros kritikos raštai virto mėgiamąja rusų gimnazistų lektūra, bolševikų ligsiolėi pučiama augščiau mokslu, marksistiškai išlaikyti Pl. literatūriniai na

grinėjimai kurkas už anuos reikšmingesni, nevienam ir lietuviui marksistininkui padarė įtakos. K. Korsakas klaidingai buvo laikomas literatūros kritiku, je plechanovininku, todėl mas tik bielskininku. Pl. raštai, apie literatūrą išleisti 1905 m. (1908) rinkinyje „Za dvadcat liet“, taip pat rink. „Iskus stvo i literatūra“ 1948, rink. „Literatūra i estetika“ 2 tomiai, 1958. Nebaigta plati Pl. istorija ruskoji obščestvennoi mysh I t. 1914, II — 1915, III — 1917. — Leninas ilgai laukė save Plechanovo mokiniu.

45) **Polska Partia Socialistyczna** (XXIII, 1961 m.) — Rosai Luxemburg visai nesureiškė. P. P. S. eilėse, bet dar 1893 m. drauge su vilniečiu L. Jogilhes įkūrė atskirą Lenkijos socialdemokratų partiją, kuri 1900 pradėjo veikti Lenkijos ir Lietuvos socialdemokratijos vardu (žiūr. Luxemburg Rosa — Lietuvių Enciklopedija XVI, 1958). — 1905 m. sukilimo Lenkijoje nebuvo, tik revoliucinis sąjūdis, tad ir klaidinga sakyti, jog sukilimas neatnešė svažotos nepriklausomybės. — Ne „iš 1906 atskiliosios kairiosios P. P. S. grupės“ (lewi ca), tik iš Lenkijos ir Lietuvos socialdemokratijos, kurios ir iš Lietuvos socialdemokratų Partijos perėjo Dzeržinskis, išvystė Lenkijos komunistų darbo partiją. Kairioji P. P. S. grupė tik daug vėliau ėmė linkti į komunistų vadovaujamą veiklą ir po II Pasaulinio karo neskiriami nuo buvusios Lenkijos ir Lietuvos socialdemokratijos veikia komunistų kontroliuojamoje Lenkijos socialistų darbininkų partijoje.

Myk. Biržiška.

KANADOS SLA NORI ĮSIPILIETINTI

Didelis daugumas JAV ir Kanados lietuvių nepakanka mai yra įsisąmoninę, kad dalyvavimas broliškoje savišalpos organizacijoje yra labai naudingas. Savišalpos organizacijos visų pirma savo narių neskriaudžia ir kiekvienam atveju elgiasi broliškai, pagal sąžinę. Jeigu šia prasme įvyksta kokių nesusipratimų, tai dažniausia todėl, kad ne visi nariai esti visiškai korektiški, bet ir tas — retas reiškinys.

Antra savišalpos bei savi draudinių organizacijų svarbi savybė, kad jose yra žemesnis draudimo mokesčiai. Tai ir natūralu, nes šios organizacijos veikia su mažesniu apmokamų tarnautojų kiekiu ir tuo sutau po draugijos pinigais.

Trečia labai svarbi savybė, — šios organizacijos veikia kaip tautiniai vienetai ir, kiek tik tai sąlygos leidžia, remia tautiškus reikalus ir ypač jaunimą. Daugeliui jo padeda išieiti mokslus, paremia jaunimo stovyklas ir tt.

Be ko kita, nariams padeda ne tik atprauda, bet ir pa skolomis, duodamomis žemesniu procentu. Kanados SLA skyriai šia lengvata dar nesinaudoja, nes kol kas dėl per mažo narių skaičiaus Kanados SLA nesudaro savarankiško vieneto — Kanados filialo. Bet prie to jau einama. Kai Kanados SLA organizacija pasieks bent 500 narių, ji galės būti JAV lietuvių SLA organizacijos filialu ir naudosis visomis SLA privilegijomis.

Zingsnis po zingsnio prie to einama. Praėjus SLA seimais

Kanados nauda priėmė konstitucijos pakeitimą, kuris leidžia Kanados SLA nariams būti išrinktiems į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje centro organus.

Kanados SLA skyriai dabar ir nori tuo pasinaudoti. Kanados SLA kuopos SLA prezidento pavaduotojų stato savo veiklų nari, Stasį Jokūbaitį, kurio atvaizdą čia matome.

Kanadoje gyvenę SLA nariai jo kandidatūrą stato, bet jį rinks visi SLA nariai — ne tik Kanadoje, bet ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse — todėl mūsų prašymas į visus SLA narius, kad palaikytų Kanados kandidatą, kad tuo būdu Kanados SLA taptų įpilietintais.

Kanada duoda gerą, vertą kandidatą, todėl nėra jokio pavojaus už jį balsuoti. Atvirkščiai, energingo ir iniciatyvingo žmogaus įvedimas į Centrą visais atžvilgiais bus naudingas.

Pabrėžtina, kad SLA organizacijai St. Jokūbaitis įėjimas į Centrą ypač yra svarbus, kad St. Jokūbaitis veiklus ir turi didelę pasitikėjimą jaunimo tarpe, o juk nuo jaunimo priklausys šios organizacijos ateitis.

Verta, šia proga pasidžiaugti, kad Hamiltone atgaivinta SLA kuopa. Tat Kanadoje dabar turime jau keturias SLA kuopas. Jų galėtų būti dar daugiau. Neabejotina, kad SLA kuopa laisvai galėtų veikti Winnipege, Wellande. Reikia tiksliai, kad kas pasiimtų iniciatyvą tose lietuvių kolonijose SLA kuopas suorganizuoti. Tai paaugytų mūsų, Kanados, SLA narių skaičius ir mes visu teisiniu mastu įsipilietintume, o iš to būtų nauda ir Kanados lietuviams ir pačiai SLA organizacijai.

Paskirkime daugiau dėmesio Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. — o dabar pridėkite me, — ir Kanadoje.

J. Kardelis.

PADEKOS

Labai nuširdžiai dėkoju visiems, kurie mane lankė ligoninėje, užjautė, atnešė gėlių ir dovanų, kas man suteikė moralinę paramą. Ačiū visiems.

Jonas Gatautis.

CANADA

Jūsų laiškas yra svarbus

RAŠYDAMI LAIŠKĄ, PASITIKRINKITE AR ANTRASAS YRA AIŠKUS, TIKSLUS IR PILNAS.

- Prisiminkite* naudoti inicialus arba net pilną pavardę vardą.
- Taip pat pridėkite numerį, gatvės pavadinimą, pašto zonos numerį (jei toks yra) miesto ar kaimo ir provincijos vardus.
- Laiškai siunčiami į didesnius pastatus ar įstaigas, turi turėti ir atskirų kambarių arba butų numerius.
- Įrašykite savo antrašą viršutinėje kairiojoje viršutinėje pusėje.
- Rašant į užsienį, visad pridėkite pilną valstybės pavadinimą.
- Visados klijuokite pakankamai ženklių. Atkreipiant ir ypač siunčiant oro paštu, pasitikrinkite savo pašto įstaigoje.

PILNAS IR AIŠKUS ANTRAŠAS PAGREITINS JŪSŲ LAIŠKŲ PRISTATYMĄ.

VLIKo SESIJA LAIKŲ ŽENKLE

Šiometinė Vliko sesija New Yorke, lapkričio 25 ir 26 dd. įvyko įtemptos tarptautinės politikos ženkle.

Pirmoji sesijos diena sutapo su tokia pat lapkričio 25-ja 1943 m., kada Kaune įvyko pirmasis slapstas Vliko posėdis.

Ši sesija buvo ypatingesnė už kitas kelias naujas reikšmes: pirmą kartą atsiuntė savo atstovus Alto Vykd. Taryba (dr. P. Grigaitis), Pasaulio Lietuvių Bendruomenės C-ro V-ba (pirm. dr. J. Sungaila) ir JAV L. Bendruomenės v-ba (inž. V. Adamkavičius). Abu bendruomenininkai sveikintojų teises panaudojo ginti nusistatę mui, kad bendruomenės veiklos negalima riboti tik kultūrinės srityje, bet ji turi pridėti visą savo jėgą prie Lietuvos laisvinimo darbo.

— **Suvienyti visus lietuvius**

tautinio solidarumo dvasioje. Performuoti gretas į vieningą frontą. Sudaryti vieningą išėjimo politinę vadovybę — toks buvo abiejų prašymas ir linkėjimas, susilaukęs ir visuotinio pritarimo.

Katalikių moterų vardu kalbėjusi M. Galdikienė, negali apsiprasti su mintimi, kad pasaulis būtų toks savanaudiškas ir negalėtų suprasti Maskvos Lietuvai padarytos skriaudos, todėl ji prašė padidinti pastangas šviesti pasaulį ta prasme, kas ištiko Lietuvą.

Sveikinimus prisuntė dipl. šefas S. Lozoraitis, atstovas Londone p. Balutis, atstovas Montevideo dr. K. Grauzinis, los negalima riboti tik kultūrinės srityje, bet ji turi pridėti visą savo jėgą prie Lietuvos laisvinimo darbo.

— **Suvienyti visus lietuvius**

JUOKDARIAI...

SELVARTAS IR NEMIGO NAKTYS...

Mizara: Labas, Antanai, ar tu dar kiek gyvas?

Bimba: Vos, vos, drauge Rojau. Sunkus pasidarė mūsų gyvenimas...

Mizara: Kodėl taip pesimis tiškai kalbi?

Bimba: O tu, Rojau, didelis optimistas?

Mizara: Nekoks, Antanai... Bet kai save palyginu su Tore zu ir Togliatti, vis dėlto manau — dar mes laimingi...

Bimba: Nušnekėjai, Rojau... Laimingi!.. Kokia gi čia, Rojau, laimė, kai žmogus negali nei miegoti, nei valgyti; kai viskas iš rankų krinta...

Mizara: Tu per daug, Antanai, nusimeni... Mes tikrai laimingesni už draugus italų ir prancūzų... Kas gi mūsų — būrelis...

Bimba: Avinų!.. Atsiprašant...

Mizara: Tegu bus ir avinų, bet jų nedaug. O gi ten, broleli, ne tūkstančiai, bet gal milijonai!.. Kaip su tokia gauja susidorioti? Buvo vadas, tėvas ir mokytojas... O dabar — galva žudys, skerdęs ne savo priešus, bet draugus, sovietų statytojus, kovotojus... Aš, Antanai, kaip pradėdau galvoti, tai mane prakaistas išmuša, rankos dreba ir misliju, kad sūdna diena ateina...

Bimba: Tai tu, Rojau, jau pradėjai tikėti sūdna diena?..

Mizara: Anava, kaip netikėsi, kad ta sūdna diena jau pas mus čia, žemėje ir tai laimingiausioje šalyje — Sovietų Sąjungoje... Nikita, atleisk man, Antanai, atsisėdo Belzabūso sostan ir sūdią visus — Staliną, Molotovą, Kaganovičių, prezidentą Vorosilovą, Beriją... Sūdią tuos, kurie buvo dievai ir viespačiai, kurie buvo mūsų partijos idealas, pasididžiavimas, pavyzdys visam pasauliui... Antanai, man jau kelios smunka, aš tiek sulysau...

Ir kažin, kiek dar mes tokių vačių turėsime ir kas jie bus? Ir kaip su jais dabar elgtis? Kas su jais bus ryt, kai taip viskas pradėjo riedėti pakalnėn...

Bimba: Kur ten pakalnėn, — jau tiesiai į prarają!..

Mizara: O Mao, o Ču?.. Ar tie čainai ne gudresni? Net ir Hoxa?

Bimba: Jau tikrai būtume buvę laimingesni eidami su Mao ir Hoxa...

Mizara: Ir Tito gi pagaliau išėjo išmintingiausias, neklaušęs Stalino nei Chruščiovo...

Bimba: Prakeikimas! Rojau, duok man lašėlį valerijono...

Mizara: O gal tu turi kokių gyduolių viduriams sulaukyti?..

Bimba: Gal tu manai, kad aš aptieka?..

Mizara: Ir aš ne aptieka... va lerijono lašams...

Mandrapypkis.

Chruščiovas prieš Staliną

INTRIGOS, SUKTYBĖS, ŠANTAŽAS, PRIEVARTAVIMAI, KLASTOJIMAI, PIKTADARYBĖS IR ŽMOGŲ DYSTĖS KOMUNISTŲ PARTIJOJE IR SOVIETINĖJE VALDYMO SISTEMOJE

2.

CHRUŠČIOVAS TOLIAU KALBĖJO:

Antipartinės frakcijos grupės dalyviai norėjo užgrobti vadovavimą partijoje ir šalyje, pašalinti tuos draugus, kurie demaskuodavo asmenybės kulto laikotarpiu įvykdytus nusikaltimus. Antipartinė grupė norėjo iškelti į valdymą Molotovą. Tada, žinoma, šie piktnaudžiavimai valdžia visiškai nebūtų demaskuoti.

Jau po to, kai įvyko XX suvažiavimas, kuris pasmerkė asmenybės kultą,

antipartinė grupė darė viską, kad nusikalstami veiksmai nebūtų toliau demaskuojami.

Molotovas sakė, kad dėl deliuzo darbuose yra bloga ir gera. Jis pateisindavo veiksmus, įvykdytus asmenybės kulto laikotarpiu, ir pranašavo, kad tokių veiksmų gali būti vykdomi, kad jie gali pasikartoti ir ateityje. Štai koks buvo antipartinės frakcijos grupės kursas.

Tai ne šiaip sau klaida. Tai apgalvota, nusikalstama, avantiūristinė pozicija.

Jie norėjo iškreipti partiją, šali iš lenininio kelio, norėjo atgaivinti asmenybės kulto laikotarpio politiką ir vadovavimo metodus. Bet jie apsiriko.

Čia su skausmu buvo kalbama apie daugelį žymių partinių ir valstybinių veikėjų, kurie žuvo nekalti.

Represijų aukomis tapo tokie žymūs karo vadai kaip Tuchačevskis, Jakiras, Uborevičius, Korkas, Jegorovas, Eidemas ir kiti.

Tai buvo nusipelnę mūsų armijos žmonės, ypač Tuchačevskis, Jakiras ir Uborevičius, jie buvo žymūs karvedžiai. O vėliau buvo represuoti Biucheris ir kiti žymūs kariškiai.

Kartą užsienio spaudoje pasirodė gana įdomus pranešimas, kad Hitleris, ruošdamasis užpulti mūsų šalį, per savo žvalgybą pakišęs sufabrikuotą dokumentą, kad draugai Jakiras, Tuchačevskis ir kiti esą Vokietijos generalinio štabo agentai.

Šis „dokumentas“, tariamai slapstas, atsidūrė pas Čekoslovakijos prezidentą Benešą.

Ir šis, savo ruožtu, vadovaudamasis, matyt, gerais norais, jį persiuntė Stalinui. Jakiras, Tuchačevskis ir kiti draugai buvo suimti, o po to ir nužudyti.

Buvo nužudyta daug puikių Raudonosios Armijos vadų ir politinių darbuotojų. Čia dele

gatų tarpe yra draugų, — ne noriu minėti jų vardų, kad jie nes nebūtų skaudu, — kurie daug metų išbuvo kalėjimuose.

Jie buvo „įtikinėjami“, įtikinėjami tam tikrais būdais, kad jie yra arba Vokietijos, arba Anglijos, arba kažkokie kiti šnipai. Ir kai kurie iš jų „prisipažindavo“.

Net tais atvejais, kai tokiems žmonėms būdavo pranešta, kad jie nebekaltinami šnipinėji mu, jie jau patys primygtinai laikydavosi savo melagingų parodymų, kad jie greičiau numirtų.

Štai ką reiškia asmenybės kultas! Štai ką reiškia veiksmai Molotovo ir kitų, kurie norėjo atgaivinti ydingą asmenybės kulto laikotarpio tvarką. Į tą laikotarpį norėjo grąžinti partiją antipartinę grupę, kaip tik dėl šios priežasties kova prieš juos buvo tokia aštri ir sunki. Kiekvienas suprastavo, ką tai reiškia.

Gera pažinojau drg. Jakirą. Pažinojau ir Tuchačevskį, bet mažiau, negu Jakirą. Siemot, kai Alma - Atoje įvyko pasitarimas, pas mane buvo atėjęs jo sūnus, dirbęs Kazachstane. Jis teiravosi manęs apie savo tėvą. O ką aš galėjau jam pasakyti? Kai mes CK Prezidiumo posėdyje nagrinėjome šias bylas ir mums buvo pranešta, kad

nei Tuchačevskis, nei Jakiras, nei Uborevičius nepadarė jokių nusikaltimų,

mes tuokart paklausėme Molotovą, Kaganovičių ir Vorosilovą:

— Jūs už tai, kad jie būtų reabilituoti?

— Taip, mes už tai, — atsakė jie.

— Bet juk jūs ir nužudėte šiuos žmones, — tarėme mes sipiktinę. — Tai kada gi jūs vėkėte pagal sąžinę: tuomet ar dabar?

Bet jie neatsakė į šį klausimą. Ir neatsakys. Jūs girdėte, ką jie rašydavo ant laiškų Stalinui. Ką gi jie gali pasakyti?

Savo kalboje suvažiavime drg. Šeļepinas jums pasakojo, kaip buvo nužudyti šie geriausi komunistų partijos atstovai Raudonojoje Armijoje. Jis citavo taip pat drg. Jakiro laišką Stalinui, perskaitė rezoliuciją, ant šio laiško. Reikia pasakyti, kad savo laiku Stalinas Jakirą labai gerbė.

Galima pridurti, kad

sušaudymo momentu Jakiras sušuko: „Teguvuoja partija, teguvuoja Stalinas!“

Jis taip pat tikėjo partija, tikėjo Stalinu, kad ne pagalvoti negalėjo, jog sąmoningai elgiamasi neteisėtai. Jis manė, kažkokie priešai prisiskverbė į VRLK organus.

Kai Stalinui buvo pasakyta, kaip Jakiras elgėsi prieš mirtį,

Stalinus nusikeikė Jakiro adresu.

Prisiminkime Sergio Ordžonikidzė. Man teko dalyvauti laidojant Ordžonikidzė. Aš tikėjau, kas tuomet buvo pasakyta, jog jis miręs staiga, nes mes žinojome, kad jo širdis buvo ne sveika. Žymiai vėliau, jau po karo,

visiškai atsitiktinai sužinojau, kad jis nusižudė.

Sergio brolis buvo suimtas ir sušaudytas. Draugas Ordžonikidzė matė, kad negali toliau dirbti su Stalinu, nors anksčiau buvo vienas iš jo artimiausių bičiulių. Ir Ordžonikidzė užėmė augstą postą partijoje. Jį pažiūnojo ir vertino Leninas, bet sidarė tokia padėtis, kad Ordžonikidzė jau nebegalėjo toliau normaliai dirbti, ir nenorėdamas susidurti su Stalinu, ne norėdamas, kad ir jam tektų atsakomybė už jo piktnaudžiavimus valdžia, jis nutarė nusižudyti.

Tragiškas likimas ištiko taip pat ir mažiau žinomą patiesiems mūsų partijos sluoksniams Aliošą Svanidzė, pimosios Stalinio žmonos brolių. Tai buvo senas bolševikas, bet

Berija visokiomis machinacijomis iš jo padarė šnipą.

Jis taip pavaizdavo reikalą, kad, esą, Svanidzė pas Staliną atsiuntusi Vokietijos žvalgyba, nors jis buvo labai artimas Stalinui bičiulis. Ir Svanidzė buvo sušaudytas. Prieš sušaudant Svanidzė, jam buvo perduoti Stalinio žodžiai, kad jeigu jis paprašys atleidimo, jam bus atleista. Kai Svanidzė buvo perduoti šie Stalinio žodžiai, jis paklausė: ko aš turiu prašyti? Juk aš jokio nusikaltimo nepadariau. Jis buvo sušaudytas. Svanidzė mirus, Stalinas pasakė: žiūrėk, koks išdidus, mirė, bet nepaprastai atleidimo. O jis nepagalvojo, kad Svanidzė visą pirmą buvo doras žmogus.

Taip žūdavo daug niekuo nekaltų žmonių.

Štai ką reiškia asmenybės kultas. Štai kodėl mes negalime pakęsti nė mažiausio piktnaudžiavimų valdžia.

Bus daugiau.

Žmuidzinavičiaus 85 metų amžiaus ir 65 metų kūrybos su kakties proga Kaune suruošta jo darbų paroda.

— Taikysies su Barvainiu?

— Manau, kad ne. Be to, jis ir pats neskubės.

— O man visa toji istorija atrodo kaip vaikiškas romanas.

Ir labai ne naujas, Viktorija.

Jos vaikiščiojo takeliu po nedidelį parką priešais ligoninę. Po augštais, storais medžiais buvo vėsu ir gaivu. Gatvėje buvo karšta, žmonės vaikiščiojo raudoni, išprakaitavę. Jau ant ra diena Palangoj nebuvo mažiausio vėjelio.

— Retai čia jūra būna tokia rami, kaip dabar, — pasakė Viktorija. — Visiškai štilis. Tikra laimė, šiek tiek žvejai jau pamiršo, kas tai yra burės. Viskas motorizuota.

— Vaikai nori turėti tėvą. Jiems nerūpi tėvų savitarvės sąskaitos, — tarė Rebeka, nekreipdama dėmesio į Viktorijos žodžius. — Bet tablečių meilei dar nėra ir niekada nebus. Ir laikai tablečių nėra taip pat.

— Aš jau grįšiu, — pasakė Viktorija. — Manęs laukia ligoniai. Ir dar eisiu į polikliniką.

— Vakare vaikštai ant tilto?

— Nueinu.

— Tai ten gal ir susitiksim, Viktorė. Nebijok, aš daugiau tau neįkrysiu. Pasakiai, ir baigta, o tu elkis pagal savo sąžinę.

Ir Rebeka nuėjo savo smulkia eiseną toliau.

„Kokia ji mažytė, — pagalvojo Viktorija. — Niekad nemaniau, kad ji tokio smulkaus sudėjimo. O kiek jau metų ją pažįstu?“

Vakare Viktorija susilaukė netikėtų svečių.

— Atėjom atsiprašyti, kad jus vakar išgąsdinom, — nuo pat slenkščio pasakė kaimynas. Jis pasitaisė savo frėnčias apykaklę; frėnčius buvo pusiau kariaškas. — Kostas, tur būt, labai graužiasi, nes visą dieną kalbėjo apie tą atsiprašymą.

— Bet draugas Kostas visai nesiruošia atsiprašyti, — tarė Viktorija. — Jei atėjote, tai jau sėskitės. Prašau.

— Nelabai mus čia draugiškai priima, Kleopai, — pušiau juokom, pusiau rimtai pasakė Kostas. — Bet jei sūlo

Amerika ir Argentina

PASISAKO LAIKRAŠTININKAS L. KANČAUSKAS, ATSIKĖLĖS IŠ ARGENTINOS Į KALIFORNIJĄ

JAV IR ARGENTINOS GYVENIMO PALYGINIMAS

Malonus Bendradarbi. Sveikas, ilgą laiką gyvenęs Argentinoje, galėjai pažinti gyvenimą toje valstybėje, o dabar, persikėlęs į Ameriką, ir gal apsipažinai su JAV gyvenimu ir jo sąlygomis, — todėl jau gali padaryti palyginimą. Ką gi NL skaitytojai domisi savo tautiečių gyvenimu ir jų būseną kituose kraštuose, tai prašau Sveiką atsakyti į šiuos klausimus:

Kas Tamstos manymu Argentinoje yra gera — ekonominė, socialinė, kultūrinė, moralinė prasme?

— Esu dėkingas už Tamstos man pateiktus klausimus, į ką aš stengsiuos atsakyti kuo realiausiai. Tačiau, darant palyginimus apie gyvenimą viename krašte su gyvenimu kitame, yra neįmanoma viską taip atpašakoti, kad tuo būtų patenkinti viename ir kitame gyvenantieji „N. Lietuvos“ skaitytojai. Be to, aš galiu ir apsirikti apie vieną ar kitą dalyką kalbėdamas, nes tam nesu paruošęs jokių studijų. Bet, mėginau atsakyti.

Kiek žinau, daugelis amerikiečių ir Amerikos (o gal ir Kanados) lietuvių visiškai nepažįsta dabartinio gyvenimo ne tik Argentinoje, bet ir visoje Pietų Amerikoje, bet dažnas savojalvoje turi susidėjęs įvairių avantiuristų — keliautojų pasakojimus, kad tame kontinente dar nedaug civilizacijos. Yra ir tokių, kurie galvoja, kad Argentinos sostinė Buenos Airės gatvėmis net gyvatės šliaužia! Tikrumoje, Pietų Amerikos miestuose daug daugiau modernizmo galima matyti negu kokiuriose Amerikos miestuose. Dešimt metų išgyvenus Buenos Aires, Argentinoje, ir po to atvykus į Ameriką, teko nusistebėti, kai kurių miestų niūrumas ir senoviškumas. Tik Miami, Floridoje, galima matyti moderniškių įrengtų krautuvų ir modernių pastatų, kokie yra Buenos Aires, Argentinoje ir Rio de Janeiro, Brazilijoje.

Ekonominis atžvilgis gerai gyvena tik pramonės ir prekybos žmonės, o darbininkai skursta, nes darbininkas iš savo uždarbio tegali kukliai pragyventi. Todėl ten darbininkas visiškai nekvaršina galvos apie automobilio įsigijimą ar kitus, kad ir būtiniausius luksusus. Net ir specializuoti darbininkai iš savo uždarbio nieko negali padaryti ir tik per eilę metų šiaip taip įlįsti į savo pastogę. Amerikos ar Kanados darbininkas gali daug kartų geriau gyventi iš savo, kad ir kuklaus uždarbio, jei turi laimės turėti nuolatinį darbą.

Socialiniu atžvilgiu Argentinos gyventojai yra daug geriau aprūpinti, negu Amerikos. Ten yra daug valdiškų ligoninių, kuriose teikiamas nemokamas gydymas, tačiau tik dėl gydymo jų kaltės žmonės yra priversti eiti į privačias ligonines ir ten mokėti didelių pinigų, vien dėl to, kad ten teikiama geresnė medicinos pagalba, negu valdiškose ligoninėse. Pensija Argentinoje duodama vyrams, su laukusiems 55 metus amžiaus, o moterims — 50 metų. Ten kiekvienas dirbantysis įmonėse yra tiesioginiai apdraustas ne laimės atžvilgiu darbo metu. Nelaimingoms mirties ar susižeidimo apdraudą gali darbininkas gauti net ir tada, kada ne laimės įvyksta vienos valandos laikotarpyje išvykus iš darbo vietės. To įstatymo dėka gyventojai yra apsaugoti nuo įvairių draudimo kompanijų išnaudojimo. Amerikoje, tas įpatingai slėgia darbininko pečius.

Kultūriškai gyventojai sparčiai auklėjami, ko pasekoje apie 5 milijonus turinčiame Buenos Aires mieste, galima rasti puikiausių teatrų, operą, ir kitų, kur draudžiama rodyti tokius šlamštiskus filmus, kokius rodo Amerikos kinuose. Teko pačiam darbo reikalais naktimis išvaikščioti net tamsiausius priemiesčius, bet niekas ne kartą manęs neužkludė ar užpuolė. Amerikoje nedrįsčiau po vidurnakčio įtartinėse ir net Los Angeles centro vietose rodytis!

Nors ir tenai yra išimčių, bet moralinis gyventojų stovis yra augštesnis negu Amerikoje.

Kas, Tamstos manymu, Argentinoje yra gerintina, kas ne pasižymi tobulumu?

— Argentinoje būtinai yra gerintina pati vyriausybė, neten į vyriausybę veržiasi tokie žmonės, kuriems rūpi ne krašto kelimas iš skurdo, bet savų interesų sutvirtinimas. Ten revoliucijos yra dažnas reiškinys, per revoliucijas kraštas turi milijoninus nuostolius, nuo ko gyventojai nukentia. O ne tie, kurie nuverčiami. Nuverčiamieji pabėga į užsienius su milijonais ir ten paskiau puikiai gyvena. Pav., Peron pabėgo turėdamas Šveicarijos bankuose savo vidu padėjęs apie 200 milijonų aukso dolerių ir šiandien su visa gausia savo gėrbėjų piaban gaiskai Ispanijoje gyvena. Kraštas nuo to jo darbėlių ir po šerių metų negali atsigaivti. Mano manymu, Amerikos duoda milijonai Argentinai ar kitiems Pietų Amerikos valstybėms, ne kiek gyventojų sunaikios padėties nepagerins, o tik tam tikrų asmenų bankines sąs

kaitas užsienių bankuose padidins. Svarbiausia, kas Argentinoje gerintina ir tobulintina, tai darbininko gyvenimo standartas, kuris yra per žemas prieš augstąją gyventojų klasę, kuri prabangiai gali gyventi, išnaudodama darbininkus.

Kas, palyginamai, Amerikoje yra gera — ekonominė, socialinė, kultūrinė, moralinė prasme?

— Amerikoje yra gera savybė, kad darbininkas čia gali nuolat likti ant kulnų savo darbavimui ekonominiu atžvilgiu ir jį versti gerinti jo būvį.

Socialine prasme Amerika yra tolokai atsilikusi nuo Argentinos, nes čia nėra nemokamo gydymo, nėra padorių pensijų, nėra suvaržymų, kad darbdaviai darbininkus be jokių priežasčių nemėtytų iš darbų ir t. t. Argentinoje tas viskas yra. Labai darosi skaudu, kad atsi randa iš mūsų tarpo tokių, kurie ištaisais straipsniais lietuviškoje spaudoje lietuviams įrodinėja Amerikos pažangą socialinėje srityje ir net tvirtina, kad Amerikos darbininko socialinis draudimas yra pralenkęs daugelį kraštų, nors tų pralenktų jų kraštų ir negali nurodyti, o jei ir nurodo, tai nurodo Aziją.

Apie kultūrinį Amerikos gyventojų stovį sunku ir pradėti kalbėti, kada visur matomas jaunimo auklėjimas ne kultūringais filmais televizijoje, nepakankamu kultūrinio skiepėjimo mokyklose bei spaudoje. Biznieriškumas ne kultūrina, bet nukultūrina Ameriką!

Nesant tinkamo auklėjimo jaunimo tarpe, savaime aišku, negali būti augštos moralės.

Kuo ypač ryškiu vieno krašto gyvenimo sąlygos skiriasi nuo kito krašto gyvenimo sąlygų?

— Šiaip ar taip Amerikos gyvenimo sąlygos yra žymiai geresnės už Argentinos iš ekonominio taško ir viso krašto gerovės tvarkymą, nuo naudojasi gyventojai. Pavyzdžiui: Amerikoje visur puikūs keliai, miestuose ir miesteliuose praversti vandentiekiai, kanalizacijos, elektra ir puikios gatvės, ko pasigendama Argentinos miestų priemiesčiuose ir mažuose miesteliuose. Ten žmonės daug vargsta dėl elektros, vandens ir higienos stokos.

Ką dar Tamsta galėtum ar norėtum pasakyti apie vieną ir kitą kraštą?

— Ilgesnį laiką išgyvenus Argentinoje, galima prie ten esamų sunkumų ir netobulumų prisprasti, bet vieną kartą atvykus į Ameriką, darosi aišku, kad čia gyvenimas nepalygina mai malonesnis įvairiapusiškai. Tačiau, Argentinoje žmonės daug nuoširdesni. Amerikoje, gal dėl geros ekonominės padėties, kiekvienas yra daugiau individualus. Daugelio amerikiečių geriausias pasitenkinimas Nukelta į 6-tą psl.

V. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

52.

Rebeka įrašė į ligos istoriją savo nuomonę, atsisveikino su palangiškiu ginekologu ir nusileido su Viktorija laiptais žemyn. Po to išėjo į sodą. Lauke buvo karšta, bet čia, po medžiais, buvo gaivu ir vėsu.

— Viktorija, — kreipėsi Rebeka ir paėmė Barvainienę po ranką. — Kaip negerai nuskambėjo ta istorija su Tomu. Oi, kaip negerai!

— Ak, Rebeka, matyt mano kojos tikrai nesiekia žemės. — Tomas keliasi į Klaipėdą. Gal tu žinai, kad jis ke liasi?

— Žinau, Pstšmeneckienė sakė.

— Kas?

— Pstšmeneckienė. Laborantė tokia. Nepažįsti jos. Moteris neblogo, bet jau jos plepumas!

— Tai dar nedidžiausias blogis, — konstatavo daktarė Vainbaum.

— Vakare ji man ir pranešė. Na, apie Tomą. Susitikom su ja per saulėlydį. O šiandien vėl susitikom, iš pat ryto. Į turgų bėgo su krepšeliu.

— Na ir vėl ką sakė?

— Kad kažkokią ten seserį atvežė į ligoninę, ir taip o liau. Apie tą seserį jau Vilniuje buvau girdėjusi. Tada buvo sveika, net perdaug.

— Pavydi?

— Ne, kur tau.

— Tu irgi romantiška asmenybė. Viktut. Manau, ant manęs nepyksti?

— Ant tavęs? Ne.

sesti, tai reikia pasinaudoti. Vėliau gali nesiūlyti.

— Tas butas man labai gerai pažįstamas, — pareiškė Kleopas. — Labai, labai gerai pažįstamas.

„Kuris iš jų antipatiškesnis? — pagalvojo Viktorija. — Bet tas Kostas man lyg matytas. Dievaži, jį esu mačiusi. Mes gal buvome net pažįstami“. Bet ji to nepasakė, laukdama, kol Kostas prisitars pirmas.

— Adomėnienė irgi buvo gera Kleopo pažįstama, — pridūrė Kostas. — Jo žodžiais betariant, — labai, labai gera pažįstama.

— Džentelmenai nesigiria savo pažintimis su moterimis, — tarė Kleopas.

Viktorija paklausė:

— Jūs džentelmenai?

— Aš — taip, — užtikrino Kleopas. — O dėl jo — ne garentuoju.

— Gaila. Gerbiameji, išgersite arbatos?

— Mielai — pasakė Kostas.

— Mielai, — pasakė Kleopas.

Po pirmos stiklinės Kleopas prisiminė, kad kažką pamiršo prekių sandėlyje; atsiprašė ir pasišalino. „Nemėgstu tokių išdaigų, — pamąstė Viktorija. — Kokia aiški kombina cija, — palieka savo brolių ir išbėga. Negaliu pakęsti na ehalų“.

— Jums, tur būt, labai liūdna Palangoj, — tarė Kostas.

— Palangoj negali būti liūdna.

— Gali. Man irgi liūdna.

Viktorija paklausė gana įžuliai:

— Ar tik nenorit pasiūlyt kartu liūdeti?

— Ne. Noriu pasiūlyt kartu linksmintis.

— Jūs, matau, ne pėsčias, draugas Kostai. Bet aš blogas partneris linksmybėms.

— O liūdesiui?

— Irgi. Atleiskit, aš turiu nueiti pas vaikus, nežinau, ką jie ten prasimanė savo kambaryje.

— Kitaip sakant, man laikas išeiti?

Rašoma Chicagos lietuvių istorija

— Žmogus juk pinigų į kabus nenusineš. Mano žmona neseniai iškeliauo amžinybėn, o kas žino — gal ir man jau dienos yra suskaičytos. Noriu, kad bent liktų mano buvimo šioje žemėje žymės, nors ir la bai kuklios, — pasakojo Aleksas Ambrosė, Čikagos Bridge porto lietuvių kolonijos gyven tojas, kuris ruošiasi į pasaulį iš leisti Čikagos lietuvių istoriją — pirmąjį tokio pobūdžio lei dinį. Prie šios knygos jis jau dirba eilę metų: renka medžia gą, rašo, taiso, jieško talkinin kų ir pan.

— Talkos buvo paprašytas ir šių eilučių autorius. Ta pacia proga paprašėme A. Ambro sės, kad jis daugiau papasako tų apie savo planuojamą leidi nį, bei visus jo užsimojimus, no rint, jog laikraščio puslapių pa galba, apie tai galėtų išgirsti daugiau žmonių.

— Kas jus paskatino imtis tokio darbo? — paklausėme.

— 1936—1937 metais Dar bo Progreso Administracija, Či kagos Viešasis knygynas, Čika gos un-tas ir Northwestern un-tas vykdė specialų projektą, no rint suregistruoti — ką kiekvie na tauta nuveikė Čikagoje kul tūriniame, visuomeniniame, religi nėje srityje. Aš buvau pakvies tas vienu iš apmokamų šio pro jekto atlikėjų lietuviškam sky riui. Tokiu būdu man teko rink ti laikraščius bei žurnalus, eiti per parapijas, registruoti drau gijų, chorų bei kitokių grupių veiklą. Susidarė nemaža me džiagos, kuri buvo išversta ang lų spaudon ir paruošta spaudai.

— Gal žinote, kur dabar ta medžiaga yra?

— Taip. Čikagos pagrindi nėje bibliotekoje (miesto cent re) yra dvi dėžutės filmų ku riuos įdėjus į specialias masinas, galima skaityti. Čia tik yra ma ža dalis mūsų surinktos medžia gos. Kur kita dalis dinga — nežinau. Gal ji buvo sunaikin ta, ar kas nors kita atsitiko. No rintieji esama medžiaga pasi naudoti, turi prašyti filmų „Chi cago Lithuanian History“ var du. Aš pats, ruošdamas me džiagą planuojamam leidiniui, buvau ten neįėjęs, nors negrei tai pasisekė tuos filmus surasti.

— Kas tilps jūsų planuoja mame leidinyje?

— Labai daug atskirų daly kų ir, žinoma, juos visus išvar dinti yra sunku. Bet bandyti: me: žymiųjų lietuvių veikėjų, baznierių, profesionalų biogra fijos; laikraščiai, žurnalai — trumpi aprašymai (yra suregis truoti 127 atskiri periodiniai lei diniai), pašalpinės bei kultūri nės draugijos, kitos organizaci jos, aprašymai bažnyčių para pių, mokyklų, parapijų chorų, parapijų torgauzicijų; bus atžymėtos teatrinės ir chorinės grupės, privatus bankai, taupy mo bendrovės, knygynai, spau dūvės, skaityklos, kooperaty vai ir kt. Taip pat atskirai yra norima atžymėti naujųjų ate vių veikla 1950—1960 metų laikotarpyje. Leidinyje bus ne maža atskirų asmenų ar gru pių nuotraukų.

— Ką daugiau galite pasaky ti apie šią knygą?

— Ji turės apie 600 puslapių ir turėtų pasirodyti iki 1962 me tų pabaigos. Knygai prenumera ta yra renkama iš anksto. Kas dabar sumokės 6 dol., gaus pa čią knygą su atspausdinta pre numeratoriaus pavarde. Užsisa kytį galima šiuo adresu: Alex Ambrose, 3534 So. Emerald Ave, Chicago, Ill.

— Gaili įdomu būtų suži noti, ar jūs nedarysite specia lių išimčių kokiai nors grupei — politinei ar religinei ir pagal tą nebandysite tempti pagal iš anksto numatytą „kurpalų“.

— Ne. Aš to negalvoju da ryt. Bandau viską atžymėti, pagal atliktą veiklą, nežiūrint, kokios pakraipos aprašomas as muo ar grupė bebūtų. Gal būt daugiausiai vietos knygoje ras mūsų parapijos ar katalikiš kos draugijos, nes jų Čikagoje buvo daugiausiai. Tačiau nebus užmirštos ir visos kitos. Taip pat, žinoma, priklausys ir nuo to, kiek ir kokios medžiagos dar pasiseks surinkti. Pasaikau ir taip, kad nors ir norėdama atžymėti vieną, ar kitą dalyką, bet negaudamas medžiagos, tu ri praleisti arba pasitenkinti ma žučiu paminėjimu.

Teko padėkoti A. Ambrosei už suteiktas informacijas ir pa linkintį geros sėkmės šiame sur kiame darbe, kurio vaisius ne užilgo visi matysime.

Ed. Sulaitis.

KULTŪRINĖ KRONIKA

DAILININKUI ANTANUI ŽMUIDZINAVIČIUI
85 METAI

Žmuidzinavičiaus namai — bus jo vardo muzėjus

Seniausias Letuvos dailinin kui Antanui Žmuidzinavičiui su ėjo 85 metai amžiaus. Malonu konstatuoti, kad dailininkas sveikas, guvus ir darbingas. Jis dėsto meną Politechnikos insti tuto studentams, tapo ir skaito paskaitas išvykdamas iš Kauno į kitas vietas.

Žmuidzinavičius kaip daili ninkas dirba jau 65 metai. Per tą laiką jis yra nutapęs per 2 tūkstančius paveikslų. Dailinin kas ne tktai pats tapo, bet ir renka kitų dailininkų bei liau dies meno darbus. Visą tą tur tą jis dabar padovanojo valsty bei, Čiurlionio vardo galerijai, kuri tačiau paties Žmuidzinavi čiaus namuose, S. Neries gat vėje, atidaro savo filialą. Tie dailininko namai jau dabar pa daryti muziejum, kurį lanko žmonės, o dailininkas jiems aiš kina savo kūrinius.

Kaikada, vykdydamas kom partijos „socialinį užsakymą“, dailininkas išvyksta „susitikti su liaudimi“, kaip yra oficialiai skelbiama.

Sukaktuvių proga dailinin kas buvo, žinoma, klausiamas apie kompartijos suvažiavimą Maskvoje. Ką gi kita jis galėjo atsakyti, kaip tik tai panegiris kai: „Šis suvažiavimas — be galo svarbus ir reikšmingas... Galima ir sutikti, nes jis ir lietu vių tautos žudiką Staliną išme tė iš partijos ir mauzolejų. Gal jo pasekmėje ir iš Lietuvos bus išmesti stalininių okupaci jos tarnų gauja ir pati okupaci ja.

PASITRAUKĖ „MŪSŲ PASTOGĖS“ REDAKTORIUS

Australijos Liet. Bendruome nės savaitraščio „Mūsų Pastogė“ red. Julius Vėteikis („M. P.“ lapkričio 14 d. numeryje) paskelbė savo atsisveikinimo žodį. Rašo: „Susidėjus apln kybėms, turėjau susirasti rames nį ir pastovesnį darbą“. „Aus tralijos Lietuvių Metraščio“ fak tinojų redaktoriui pasileka poetas J. Jūragis.

LIETUVA PIETŲ AMERIKOS SPAUDOJE

Tuo metu, kada JAV ir Ka nados spaudoje labai dažnai minima Lietuva su savo kova už laisvės atgavimą, Pietų A merikos spaudoje daug rečiau tai esti.

Bene pirmas, jau daug metų prieš Lietuvos okupaciją, ėmė supažindinti su Lietuva ir lietu vių veikla, Urugvajuje gyvenąs žurnalistas Albinas Gumbara gis, per to krašto sostinės spau dą, didžiuosius dienraščius — „El Plata“ ir „El Pais“, kurių jis yra nuolatinis bendradarbis. Nėra tų metų, kad per šiuos

populiariausius Montevideo dienraščius Gumbargis nepara sytų apie mūsų sventes, kaip tai, Vasario 16 dienos, Biržė lio žiauriųjų dienų, bei kitus žy mesnius Lietuvos paminėjimus.

Argentinose didžiojoje spa doje rašo „Argentinios Lietuvių Balso“ redaktorių Kostanti nas Norkus ir kurio dėka, di džiulė lietuvių kolonija svar biausius Lietuvos paminėjimus atžymi joje.

Gi Brazilijos spaudoje ra šo Meldutis Laupinaitis, kuris paskutiniuoju metu labai uoliai ėmė pasirodyti per San Paulo „Tribuna Latina“ ir kuriam Lie tuvos tragedijos aprašymui, šis organas yra suteikęs net visą puslapį.

VANDOS KANYTĖS - BALUKIENĖS

tapybos parodos atidarymas įvyko gruodžio mėn. 2 d., 6 val. vak. Jaunimo Centre, Čiur lionio galerijos patalpose, 5620 So. Claremont Ave, ir veikis iki gruodžio 10 d. Lankymas: kas dien nuo 7 vv. iki 9 vv., šešta dieniais ir sekmadieniais nuo 11 v. iki 9 vv.

JUOZUI GRUŠUI 60 METŲ

Gimė Žadžiūnų - Kalniškių kaime, Šiaulių apskr. 1901 m. lapkričio 16 d. Baigė Šiaulių gimnaziją ir Kauno universite tą, kur studijavo literatūrą, ps dagogiką ir psichologiją. Raši nėti pradėjo dar gimnazijos suole ir jau atėjęs į universite tą, jaunimo žurnaluose spausdi no novelės Juozo Kriaušės sla pyvardžiu. Buvo Pavasario re daktorių, bendradarbiavo ir ki toje spaudoje novelėmis apy sakomis ir straipsniais, savait raščio „Mūsų Laikraščio“ re daktorių. Pirmieji apsakymų rinkiniai „Ponia Bertulienė“, „Sunki ranka“ ir romanas — „Karjeristai“, dramų „Tėvas“, „Herkus Mantas“, „Zigmantas Sierakauskis“ ir kt.

● 5,000 dol. Amerikos Poetų akademijos vardo premija, šic met paskirta poetui, kritkui ir antologijų redaktoriui Horaci jui V. Gregory, 63 metų am žiaus.

● PLB Vok. Kr. vald. atsto vu prie Baden-Wuerttemberg vyriausybės paskirta Stuttgart apylinkės pirmininkė S. Janu kytė.

● Dar viena lietuvių literatūri nė premija paskelbta Ameriko je. Clevelando „Dirvos“ laik raštis skiria 1.000 dolerių už ro maną. Premijos lėšas aukavo J. Cėna.

● Vilniuje gastroliavo Talino akademiniis teatras.

● Vilniaus universitete šeštus metus veikia teatrinė studija, kuri pastatė 100-jį čekų rašyto jo Blažek veikalo „Viskas per vieną naktį“ spektaklį.

MIKAS KLIMAS SUKAKTUVININKAS

Tarp veikliųjų Susivienijimo darbuotojų žymią vietą užim. Mikas Klimas, SLA 3 kp. fin. sekretorius ir organizatorius, gyvenąs Linden, N. J.

Neseniai savųjų tarpe Mikas Klimas paminėjo savo amž. 65 metų sukaktį. Sveikinant jubi liatą gražioje sukaktyje, pras munga yra prisiminti jį.

Mikas Klimas gimė 1896 m. rugs. 28 d. Azusienio vienk., Salako val. Zarasų apskr. Išgi jęs bendrąjį mokslą M. Klimas baigė matininkų mokyklą ir nuo 1921 m. pradėjo toį srity dirbti. Nuo 1927 m. yra per keliamas į Kauno miesto ir ap skrities žemės ūkio tvarkytojo įstaigą, kurioje dirbo iki Lie tuvos okupacijos dienų. Karo metu pateko į vakarus ir iš čia su šeima 1949 m. atvyko į Ame riką.

Gyvendamas Kaune M. Kli mas studijavo Vyt. Didž. uni versitete ekonomiją. Studijas baigė 1939 m. Būdamas dabš tus nevengė nei visuomeninio darbo. Aktyviai dalyvavo Lie tuvos okupacijos dienų. Karo metu pateko į vakarus ir iš čia su šeima 1949 m. atvyko į Ame riką.

Atvykęs į Ameriką tuoj pat įsijungė į visuomeninę veiklą. Buvo šešeris metus BALFO 132 skyriaus pirmininku. Da bar yra BALFO centro kontro lės komisijos narys ir kontrolės pirmininkas Bendtuomenės Lin deno apylinkėje.

Į SLA 285 kuopą jis įsira šė 1949 m., tik atvykęs į Ame riką. Aštuonerius metus buvo tos kuopos pirmininkas. Prieš porą metų atgaivino SLA 3 kuopą Elizabethhe. SLA vado vybė vertindama darbštąus or ganizatoriaus veiklą, Miką Kli mą Deimantiniam seime Pitts burgh, Pa., pristatė, kaip Va jaus Komisijos skirtos pirmos dovanos laimėtoją už prrašų ma 100 naujų narių.

Šiuo metu Mikas Klimas yra ne tik kuopos valdybos parei gūnas, bet kartu dalyvauja S LA Apskrities valdyboje ir taip pat SLA ateinančiam sėimui ruošti komisijoje.

Ilgiausių metų!

ANTANO SKĖMOS RAŠTŲ

ISLEIDIMO FONDUI

Įnašus/ prisauktė Marijona ir Juozas Bachunai, Gražina ir Be nediktas Mačiukos \$15, Juo zas Beutulis \$5, L. Šmulkeivis, Jr. \$25, Dr. F. Kaunas \$10, E. Veleckis \$10, Dr. J. Puzinas \$10.

Detroito suruošto tragiskai

Večtomovas.

žuvusio rašytojo minėjimo pa jamos \$80.57, prisiūstos jo raš tams išleisti fondui. Lietuviško ji visuomenė įvertinanti Antano Škėmos svarbą lietuvių literatūrai savo įnašus kviečiama siųs ti Fondui: Dr. Jonas Valaitis, 2547 W. 45th St., Chicago 32, Ill., USA.

● Juditos Audėnaitės, Jurgio Jakš-Tyrio ir A. Skėmos minė jimas - akademija įvyks gruo džio 2 d. Jaunimo Centre. Čia dalyvaus rašyt. H. Nagys iš Montrealio ir būrys Čikagos lie tuvių aktorių.

KREDITO UNIJOJ

Pasaulyje šiuo metu yra 41,799 kredito unijos. Iš jų 20,825 yra JAV, 13,269 Euro poje ir 4,520 Kanadoje.

Daugiausiai Kanados kredi to unijų yra Ontarijo provinci joje — 1483, Quebec'e 1408, Britų Kolumbijoje 327, Alber toje 286 ir tt.

VYKS Į PIETŲ AMERIKĄ

Kun. A. Sabaliauskas, sale zietis misionierius, gyvenantis netoli Čikagos esančiame sale zietiškių vienuolyne Crown Point Ind. (čia anksčiau lietu viai norėjo įruošti šiluvos šven tove) po Kalėdų vyks į Vene cuelą ir Kolumbiją, kur 2 mė nesius praves misijas tų kra štų lietuvių kolonijose.

Taip pat jis Kolumbijoje lan kys ir saleziečių dvasiniai aprū pinamas raupsuotųjų dvi kolo nijas, kuriose yra apie 7,000 ne laimingųjų.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Aloyzas Baronas. LAIPTAI IR BEDUGNĖS. Romanas. „Draugo“ konkurso premiuo tas tūkstančių dolerių. Išleido Lietuvių knygų klubas. Dail. A. Kurausko aplankas. 280 pel. Kaina 3 dol. Leidinys gražus, o kritikai įvertins jo turinį.

Nidos K. ir K. Europos Lie tuvių KALENDORIUS 1962 METAMS, kasdien nuplėšia mas su pasiskaitymais.

● Mirusio dailininko Juozo Zi karo 80-tųjų sukaktuvių nuo gi mimo Kaune proga, Čiurlionio vardo muzėjuje suruošto paro da.

● Tekstininkės Anelės Mironai tės 50 metų sukaktuvių proga Kaune suruošta darbų paroda.

● Kinijos keramikos ir kt. dar bų paroda suruošta Vilniuje.

● Filharmonijoje, Vilniuje, kon certavo čekų violončelistas S. Večtomovas.

Demėsio Kanados lietuviams LAIKAS PRISIARTINO

Antras šventraščio Studijavimų tomas. 358 puslapių knyga, kurioje aiškinama Biblijos pranašystės, liečiančios mūsų tautos. Vienas skyrius ypatingai aiškina mūsų Viespaties ant rąjį Atėjimą; kitame smulkiai aiškina apie Antikristą, kas jis yra, kur jis yra, kokie jo darbai, ir t. p. Knyga tvir tais drobės apdais. Kaina \$ 1. Užsakymus siųskite šiuo adresu: L.B.S.A., 212 E. 3rd St., Spring Valley, Ill., USA.

— Tur būt, taip.

Kostas atsistojo:

— Na, ką gi, išeisiu. O mes su jumis pažįstami, daktare.

— Argi? Aš jūsų niekad nesu mačiusi.

— Matėt. Ir aš jus esu matęs.

— Kur?

— Tai jau mano paslaptis.

— Man jūsų paslaptys ne taip jau rūpi, — šeltai tarė Viktorija.

Sekančią dieną, ji vos nesumindžiojo Kosto, grįždama pa vakare į namus. Jis išnėrė iš už kertės, o Viktorija, jo nepstebejus, vos ant jo neužšoko.

— Gąsdinat žmones, — priekaištingai tarė jinai. — Ką jūs čia veikiat prie mano namų?

— Mes kaimynai. Kitaip tariant, judu — jūs ir mano brolis. Pamiršot tai.

— Tokia jau mano galva, — pasiguodė Viktorija.

— Diek daug darbo?

— Daug.

— Reikia išsiblaškyti. Man irgi tai nepakenktų. Aš, ži note, nesu buvęs dar restorane. — Kažkodėl Kostas atsiduso ir pridūrė: — Netgi kavinėj nesu dar buvęs. Originalu, tiesa?

— Kaip jums, tai tikrai originalu.

— Sako, puikus čia restoranas, didelis. Linksma ten?

— Nebuvau ir aš. Argi restorane gali būti linksma?

— Sako, kad Palangoje — taip.

— Abejoju, — pareiškė Viktorija ir nubėgo į namus.

Ir sekanti, ir dar sekanti, ir dar sekanti diena buvo tvanki, troškianti. Bet po medžiagos buvo lengviau. Kvėpuo ti ir čia nebuvo kuo, tačiau dabar, kai joks lapas nesujudėda vo nuo lengviausio dvelkimo, po medžiais — o ypač pri siglaudus prie jų kamienų — buvo tiek imanomiau. Pušys, ži noma, neteikė jokios gaivos, jos pačios troško, sproginėjo, prakaitavo riebiais gintariniais lašais, — pušys netiko atsigai vinti žmogui; bet lapuočiai tiko, jie sėmėsi savo šaknimis vė

sos iš žemės gelmių, girdė savo lapus, o žmogus, prisiglaudus siam prie jų, teikė — nors ir nedidelės — atgaivos.

Gal dėl to, o gal dėl kitų priežasčių vieną slopią pava karę Viktorija atsidūrė Palangos kapinėse. Kapinėse niekad nebūna per karšta. Net kaitriausią dieną čia spinduliuoja vė sa.

Viktorija stovėjo prie Adomėno kapo ir galvojo, kad štai visai dar neseniai su tuo žmogumi ją siejo artimiausi ry šiai, o dabar to žmogaus nėra, ir jai kartais atrodydavo, kad jo visai ir nebūta, kad niekas jų nesiejo, kad visa tai kažkoks sapnas, nei geras, nei blogas; Viktorija sau priekaištavo dėl šitokio minčių antplūdžio, bet mintys jos galvoj sukosi kaip tik tokios.

„Argi aš kalta, kad mano širdis tokia vėsi? Aš ir anks čiau neprispazinau tave mylinti, nemelavau tau, neapgaudinė jau tavęs, bet su tavim man buvo ramu, nes žinojau, kad esi man geras, ištikimas bičiulis. Ir nors tavęs aš nemylėjau, man buvo gera žinoti, kad tegalvoji tik apie mane“.

Tačiau visa tai Viktorija svarstė tokiu matematinu šal tumu, kad pasijuto dar labiau kalta prieš Adomėną. Spėriai artėjo vakaras. Namuose jau laukė vaikai. Viktorija su pa lengvėjimu išėjo iš kapinių ir vėl užšoko ant Kosto.

— Ką jūs čia veikiat? — tarė ji labai nustebusi.

— Vaikščioju. Kasdieninis mocionas. Tūkstantis smul kių žingsnelių po valgio, pagal italų gydytojų nurodymus. O ką gi, leiskite paklausti, jūs, drauge daktare, čia veikėt?

— Nebūkit smalsus. Klausykit, nejaugi taip ir bus visą laiką karšta?

— Jūs gi palangiskė, jūs turite ir žinoti. Žvejai sako, kad dar porą dienų. Paskui visi gailėsitės, skūsitės, kad per šalta.

— Žvejai taip sako?

— Ne, čia tai aš nuo savęs. Taip sakant, komentarai. O jūs nesibijot kažkur vis toli, kur nėra žmonių?

— Kaip matot, nebaili aš.

— Taip, tiesa, tai aš seniai pastebėjau.

— Nekalbėkite užuominomis, — pasakė Viktorija; jos balsas suskambėjo labai griežtai. — Ką reiškia „ir seniau“? Jūs mane seniai pažįstate, ar ką?

— Jūs gi pati sakėt, kad aš jums kažkur matytas. Nebū kite priekabi, daktare. Eisim prie jūros tilto?

— Taip, bet ne su jumis. Aš vaikštau ten su savo vai kais.

— O negalėtumėt manęs išūnyti, bent šiai vasarai? No rėtysi ir man pabūti truputį vaiku.

— Nepavyks jums pabūti vaiku, — kandžiai pasakė Bar vainienė. — Ma nrodos, jūs net per daug persenęs. Esat, kaip čia pasakus, ne pagal savo metus.

— Čia tai jūs teisi. Čia tai jūs visiškai teisi.

Ilgą kelio gabalą, beveik iki pat Viktorijos namų, jie ėjo tylėdami.

— Na, tai dėkui jums, kaimyne, už palydėjimą, — tarė Viktorija. — Ir išmeskit iš galvos visus restoranus. Verčiau paplaukiokit jūra. Motorlaiviu nuo tilto už tris rublius.

— Rodos, už penkis. O aš šykštus ir neturtingas, man tų penkių rublių gaila. Jau geriau tas velnio ratas priešais far ką, ir kaštuoja pigiau, ir mažiau supa. Vis pasileli žmogus bent keliasdešimt metrų virš tos asarų pakalnės.

„Koks jis tuščias, — pagalvojo Viktorija, — ir koks šlykštus“. Ji žvilgtelėjo į Kostą, ir vieną akimirka jai pasivai deno, kad salia jos eina Barvainis. „Jiedu juk visai nepana šūs, — aiškino sau mintyse Viktorija, — Tomas nebuvo nei banalus, nei ciniškas“. „Argi ištikrųjų nebuvo? — papriešta ravo ji. — Žinoma, kad nebuvo. Tai koks gi jis vis dėlto bu vo?“

Kurį laiką vėl abu nepratarė nė žodžio, ir štai pasirodė Barvainienės namai.

— Viso gero, — pasakė ji, bet taip tyliai, kad neišgirdo nė pati.

Bus daugiau.

MONTREAL

KLB MONTREALIO SEIMELIO RINKIMAI

Montrealio Lietuvių Bendruomenės valdomiesiems Organams sudaryti, kas dveji metai yra renkamas Seimelis, kuris kartu su organizacijų atstovais iš savo tarpo vieneriems metams renka Seimelio Prezidiumą.

Ypatingai džiugu, kad šiais metais kandidatų sąrašą mato daug naujų pavardžių, nes paskutinių penkerių metų būvyje bendruomenės veikloje matėme vis tuos pačius veidus, kurie jau išdirbė tą darbą visą dešimtmetį, — tai naujų jėgų įtraukimas yra sveikintinas dalykas. Tas turėtų pagyventi būtiną veiklą mūsų didžiajame Montrealyje.

Gruodžio 10 d. (sekmadienį) vyksiančiuose Seimelio rinkimuose kviečiame visus Montrealityje gyvenančius lietuvius skaitlingai dalyvauti ir parodyti daugiau bendruomeniško lidarumo, nes paskutiniuose rinkimuose tikrai mažai dalyvavo. Jei žmonės ryžtasi ateiti tą svarbų darbą dirbti, tai juos nors morališkai neparemti būtų nebendruomeniška. Tat visi nuo 18 metų amžiaus dalyvaukime rinkimuose.

Seimelio Prezidiumas.

RAUDONASIS KRYŽIUS

Jieško pagal Valerijos Dikta nienės iš Lietuvos atsiųstą prašymą, Elenos Jurkutės, gimusios 1923 metais Šiauliuose. Atsiliepti adresu: The Canadian Red Cross Society, 2170 Dorchester St. W., Montreal 25, P. Q.

PADEKA

Mielas tautietė, jeigu tu, pra eidamas pro geležį, ją nusikini ir užkabins už atlapo leidi jai nūvysti, tu nusidedi. Nes tu būda mas savanaudžiui, neleidži jės žiedo grožiu pasidžiaugti kitam, gal, tūkstančiui praeivių. Bet jeigu tu ją praidamas palaisai ar pakeli, jos nuo audrų pasvirusį žiedą, tu pats tampi to žiedo grožio dalimi.

Nuoširdi padėka priklauso Jums Montrealio Lietuvių organizacijos, kurios prisidėjo mos savo dosnia auka, papuošė te savo tautinių šokių šokėjus gražiais p. A. Tamošaitienės austais tautiniais kostiumais berniukams.

Taut. Rūbų Fondo vajeaus proga aukojo:

Liet. Bankas „Litas“ — 100. —
Liet. Dienų Reng.

Komitetas — 100. —
Kanados Liet. Kultūros

Fondas — 75. —
Montrealio B-nės K-tas 30. —

S. L. A. — 25. —
Pavieniai asmenys. — 13. —

Lai mūsų įdėtas darbas būna Jūsų atpildas.

„Dr. J. Basanavičiaus“ Sk. Vėjų Tautinių Šokių Grupė.

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS ZINIOS

Bažnyčios dažymo bei remonto reikalams aukojo: J. Lukaitis 25 dol., E. J. Kardeliai 20 dol., po 10 dol. aukojo: J. Žemaitis, Ks. Ratavičius, A. Alšauskas, G. Rukšėnas, P. Dikaitis, J. Milleris, R. Bukauskas, M. Čapkauskas, J. Staniulis, A. Barteška, J. Petrulis, A. Bendžiūnas, L. Balaišis, K. Giedraitis, O. Biliūnienė, V. Šipelis, J. Šipelinė, D. Rupšys. 5 dol. J. Jotkus.

Sekmadienį suaukota parapijos reikalams 156.82 dol.

KREDITO UNIJŲ CENTRAS KANADOJE

yra pagaminęs labai patvarų ir idomų banką - raketą mūsų mažiesiems tauvytojams. Raketą pritaikiyta smulkių pinigų automatiniam išovimui ir banką. Bankas „Litas“ raketos platini mą yra perdavęs Spaudos Kios kui ir kviečia ją užsisakyti kaip kalėdinę dovaną vaikams. Už sakymai kioske primami iki gruodžio mėn. 15 d. Raketos kaina — \$2.25.

DRAUDIMO PASTABOS

Atsitikus mašinos nelaimėi, susiduriama su „adjusters“ — žmonėmis, kurie dalinai apsprendžia nelaimės dydį ir kaltę.

Jų yra trys: 1. Jūsų draudimo kompanijos, 2. Priešingos pusės — antros mašinos draudimo kompanijos ir 3. Independent — savarankiškai šiuo darbu užsiimant. Visi jie nori sužinoti iš abiejų pusių, kaip te nelaimė atsitiko, kad galėtų padaryti išvadas ir rekomenduoti susitarimą ar padaryti pasiūlymą dėl atlyginimo.

Nelaimė atsitikus, jūsų pareiga tuojau apie tai pranešti savo agentui, jūsų draudimo kompanijai, ir padaryti pilną ir aiškių parodymą, kaip nelaimė atsitiko. Tas yra padaroma raštu ir pasirašoma. Patiekti faktus, nedaryti prielaidų.

Tik po to, ir jei jūsų agentas ar jūsų draudimo kompanija leido, galima priimti ir priešingos pusės adjuster ar independent adjuster. Vistik yra geriau sia patarti šioms dviem adjuster, kad jie kreiptųsi į jūsų agentą ar kompaniją, kur galėtų pamatyti jau jūsų padarytą parodymą, kuris ir jiedviem bus lygiai toks pat. Didelės nelaimės atveju patartina independent adjuster ar priešingos pusės adjuster visai tokio parodymo nedaryti, pavesti tai jūsų advokatui. Net ir savo draudimo kompanijai darant parodymą, galėtų dalyvauti jūsų advokatas.

Labai nepatartina duoti parodymų independent adjuster ar antros pusės adjuster raštu ir pasirašyti. Praktikoje ne kartą yra pasitaikę, kad priešingos pusės adjuster daromi parodymai surašomi nežymiai skirtingai, ar klausimai statomi jūsų nenaudai. Pav. reikalas sukasi apie tai, ar priešaky važiuojanti mašina rodė šviesas — kryptį sukli j dešinę: Jūsų kompanijos adjuster klaus: „Ar buvo rodo mos minėtos šviesos?“ Jūs atsakysite — „Ne“ (nes nerodė). O jau priešingos pusės adjuster jus gali klausyti ir net taip: „Ar matėte minėtas šviesas?“ Jūs pasakysite: „Ne“ (nes ne rodė). Bet jau čia gausis prie laida, kad rodė šviesas, bet jūs nematėte. Dėl tokių ir panašių dalykų, dar ir su jūsų parašu — turima rimtų sunkumų vėliau.

P. Adamonis

Nekilnojamo turto pardavimo ir draudimo agentas.

JVA LIET. BENDRUOMENEI SUĖJO 10 METŲ

Lapkričio 18 d. suėjo 10 metų, kai buvo paskelbtas aktas apie Amerikos Liet. B-nės įsteigimą. Be grynai organizacijų, ALB per tą dešimtmetį atliko ir eilę kultūrinių darbų. E.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle. Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS ANGLISKOS MEDŽIAGOS 79 ir 81 St. Zotique St. E. Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

TEL. DO 6-6521

7626 CENTRAL STREET

The Tailor Shop

UŽSAKYMAI — GATAVI — VYRŲ GALANTERIJA „TIEMS, KURIE NEŠIOJA GERIAUSI“ LASALLE, QUE.

Gerb. Tamsta,

Taip, Jums seksis geriau, kai vilkėsite gerai pasiūtą kostiumą. . . jausitės geriau, žinodami, kad kur beiešiotumėte, visur sudarysite gerą įspūdį.

Mes siūlome Tamstoms šį kuponą — Gift Certificate, kurį galite panaudoti perkant gatavą kostiumą ar užsakant kitą drabužį, kuriais mes pelnytai didžiuojamės. Be to, gal norėtumėte pasirinkti paltą ar dailaus stiliaus švarką.

Gatavi kostiumai nuo \$39.50. Užsakymams kostiumų kainos svyruoja tarp \$ 54,50 — \$ 69.50 — \$ 79.50.

The Tailor Shop taip pat turi garsaus vardo marškinių, kojinių, apatinių, kaklaryšių ir kitką.

Mūsų klientai yra išrinkūs ir reikalauja geriausio, neperdėtomis kainomis. Tikimės, Tamsta greit užsuksite pas mus.

Gift Certificate galite panaudoti nuo dabar iki š. m. gruodžio 9 dienos. Sąlyga, kad iš kiekvieno kliento bus priimamas tik vienas kuponas — Gift Certificate.

Tamstų kreditas galioja pas The Tailor Shop. Apsirenkite geriausiai už tik \$ 2.50 į savaitę.

Su pagarba,

SAM GURMAN.

P. S.

ASMENINIS PATARNAVIMAS NEATSTOJAMAS.

5

Gift Certificate

The Tailor Shop priims šį kuponą — Certificate užskaitant PENKIS DOLERIUS (\$ 5.00) perkant bilė koki kostiumą, paltą, ar dailaus stiliaus lietaus drabužį prieš š. m. gruodžio 9 dieną. The Tailor Shop priims iš kiekvieno kliento tik po vieną Gift Certificate. Gift Certificate nėra iškeičiamas į pinigus ir gali būti panaudojamas tik perkant augščiau išvardintas prekes.

THE TAILOR SHOP

FIVE

CINQ

Mosklo - Technikos naujienos

ANT METEORITO — GYVYBĖS PĖDSAKAI?

1864 m. gegužės 14 d. Prancūzijoje, netoli Orgei miestelio nukrito meteoritas. Aplinkinių kaimų gyventojai surinko apie 20 meteorito skeveldrų. Kai kurios jų buvo maždaug arbatos dydžio. Jos buvo atiduotos Montabano muzėjui.

Dar tada mokslininkai ištyrė kelis meteorito gabalus. Ir štai visiškai neseniai apie šį kosminį kūną vėl imta kalbėti.

Niujorko Mokslų akademijoje trys JAV mokslininkai padarė pranešimą, esą, jie ant minėto meteorito skeveldrų aptikę vaškui giminingos medžiagos pėdsakus. Ši medžiaga esan

ti biologinės kilmės. Tyrinėtojai iš pradžių meteorito gabaliukus labai gerai išdžiovinę, paskui juos pradėjo veikti elektriniais spinduliais. Tokiu būdu buvo aiškintos molekulės, turinčios nuo 19 iki 23 anglės atomų.

Vėliau „nežemiškuosius“ angliavandenilius ėmė tyrinėti biologai. Pirmiausia jie pavyzdžius gerai išvirino, kad pašalintų nuo jų visus žemiškuosius mikroorganizmus. Paskui jie mėgino išaiškinti, ar ta organinė medžiaga nėra kito pasaulio bakterijos. Tačiau ji „nepriėjo“ atliekant bandymus su jūrinėmis kiaulytėmis.

Idomu pažymėti, kad laboratorinėmis sąlygomis maitinama mojeje terpėje gautos kelios

šių „organizmų“ kartos. Lieka įrodyti, kad tai ne Žemės mikroflora, likusi po sterilizacijos. Tiesa, bandymus atlikęs daktaras F. Sisleris tvirtina, kad sterilizacija buvusi absoliuti. Tačiau šitokį tvirtinimą reikėtų labai kruopščiai patikrinti. Siūlo ma, pavyzdžiui, paleisti į kosmosą keletą dirbtinių palydovų su specialiais tinklais meteoritams „gaudyti“. Dangaus kūnai, šiuo būdu pristatyti į Žemę, turi būti absoliučiai sterili.

STIKMINIS ŽMOGUS

Šanchajaus medicinių prietaisų gamykla sukūrė „stiklinio“ žmogaus modelį, kuris turi daugiau kaip tūkstantį detalų. Jo konstrukcija yra gana sudėtinga. Modelio išorinė dalis pagaminta iš organinio stiklo. Pro jį galima matyti

Nukelta į 6-tą psl.

Įvairūs Draudimai:

GYVYBĖS, PENSIJOS, LIGOS ir kt. GAISRO, AUTOMOBILIŲ, VAGYSTĖS ir kt.

Vacys H. Žižys

Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Tel.: įstaigos VI 2-1427; namų LA 3-1084

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000 prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rmt. Ižd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097. Reikalu Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai. SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje. Lietuviams nuolaida. Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q. Tel.: DO 6-3884.

SIUNTINIAI LIETUVON

per Kaufman's Woollens & Textiles 3997 ST. LAWRENCE BVD. TEL. Victor 2-5319

Iš čia pasiūsite isuntinius savo artimiesiems

garantuotai skubiausiai ir

urmo kainomis

(30-40% žemiau rinkos kainu)

Importuojame iš Anglijos

geriausias angliskas vilnones medžiagas vyr. ir mot.

kostiumams ir suknėlėms.

Turime didžiulį pasirinkimą vilnionių, kašmierių ir šilk. skarelių.

Ateikite ir įsitikinkite, kad čia perkant sutaupysite.

Priimame užsakymus

vyrų ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Lixex Kaune vedėjas.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue, LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

.. VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique) Montreal 36, Que. Tel. Raymond 7-3120.

SIUNTINIAI

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

ALĖ RŪTA

Filmų menas

„THE COMANCHEROS“

Tai gauja klajoklių, ar ban ditų, ar lyg ir „kaubojų“. ano šimtmečio vidury gyvusių pietinėse Amerikos valstybėse. Iš tikro, tai nebuvo visiškai palaida gauja, o turejo savo griežtą ir gudrų vadą bei griežtus jų „visuomenės“ įstatymus. Pavyzdžiui, už menką vagystę savųjų tarpe, nusikaltėlis būdavo tampomas prištis prie arklio uodegos, arba turėdavo ilgą valandą, net dienas, kyboti, už rankų pakabintas kar tuvėse. Bet su kitais, ne savos „visuomenės“ žmonėmis, atro do, jiems nebuvo draudžiama elgtis žiauriai, vogti jų galvijus ir arklius, žudyti kaltus ir ne kaltus.

Su tais komančerais turėjo daug reikalų vienas gana pado rus saugumo darbuotojas ir drauge „gembleris“ (John Wayne), kuris, taip pat, netikėtai sugavo ilgai pajeišką žmogų žudį, nukovusį žmogų duelio kautynėse. Tasai žmogžudys vėliau išsiperko kaltes narsumu, prieš komančerus bekovojant, iš dalies ir savo mandagumu bei mokėjimu prie įvairių žmonių prisitaikyti.

Nei turiniu, nei idėjiniu atžvilgiu šis filmas nieku geru ne pasižymi ir gal būtų nei never ta apie jį kalbėti, jeigu spalvo mis bei turtingais natūraliais vaizdais jis nepavaizduotų ano meto žmonių, jų gyvenimo, jų papročių bei aistrų. Filmą išsi sai nenuobodus jaunuoju ir suaugusiam ir dėl puikios John Wayne vaidybos. Šiame filme John Wayne nėra nei elegan tiškas, nei romantinis asmuo meilės istorijoje, o tik pilkas keliauninkas, kartais gudrus ir suktas, kartais humaniškas ir švelnus, turįs stiprų kumštį ir

JONO MEKO FILMAS ITALIJOJE

Jono Meko filmų gamintojo ir „Film Culture“ žurnalo lei dėjo bei redaktoriaus pirmasis filmas „Medžiai ir šautuvai“ šią vasarą buvo demonstruo tas Spoleto ir Venecijos filmų festivaliuose. Šio filmo rodymo teises nupirko „Cinelatina“ ben drovė ir jis bus demonstruoja mas Italijoje ir kitur.

AMERIKA IR ARGENTINA...

Atkelta iš 3-čio psl.
mas — automobilis, televizija na, ir vienas kitas šuva arba ka tės. Jei Amerikoje per kelis me tus kaimynas kaimyno nesusi pažįsta, tai Argentijoje per tiek laiko kaimynai tampa neiški riamais draugais.

Ką Tamsta galėtum pasaky ti apie Kalifornijos lietuvių ko loniją?

— Apie visos Amerikos lie tuvių dar būdamas Argentino je, iš kitų pasakojimų, buvau susidaręs nuomonę, kad yra di deli individualistai ir... gana ne draugiški. Atvykęs į Ameriką ir aplankęs visą eilę miestų, kur daug lietuvių gyvena, pastebėjau, kad mano susidaryta nuo monė yra klaidinga. Tą pat ra dau atvykęs ir į Kaliforniją. Čia sunkionis naujakurstės die nomis susilaukia daug morali nės ir materialinės pagalbos iš visiškai man nepažįstamų žmo nių. Ypatingai mane sujaudino „Lietuvių Dienų“ leidėjo Anta no F. Skiriaus nuoširdumas ir parama, ko aš visiškai nesitikėjau. Už tai jam ir visai eilei ki tų Kalifornijos lietuvių aš amži nai būsiu dėkingas...

Los Angeles lietuvių koloni ja yra gausi ir smarkiai augan ti, bet visi jos nariai gyvena la bai išsisklaidę po šio mlžiniško miesto dalis ir artimuosius mies

telius. Kultūrinis veikimas gy vas ir pakankamai lietuvių ve kiantis. Tik partijos nuolat tar pusavyje įjaujami, bet reikia ti kėti, kad tas viskas praeis ir su laiku visi vieningai dirbs lie tuvybės darba.

Los Angeles lietuvių koloni joje yra nepaprastai daug plu nksnos žmonių, kurie retkar čiais parašo vertingų knygų, o jei toms knygoms būtų paka n kamai pirkėjų, tai jų jie para šytų daug daugiau. Lietuviško je spaudoje galima pabrėžti nepaprastai daug žinių, foto nuotraukų ir straipsnių iš Los Angeles, kas parodo, kad čia yra daug spaudos darbo mylė tojų, kurie rašo ne dėl vėlo no, bet vien iš meilės lietuviškai spaudai.

Kiti Tamsa pasisakymai? — Baigdamas norėčiau pa linkėti visiems gyvenantiems ki tose Amerikos Valstijose, nuga lėti visas kliūtis ir keltis į Kaliforniją, kur visus metus malo nus klimatas. Ypač naudinga vy resnio amžiaus žmonėms ir pen sininkams.

jk.

MOKSLAS IR TECHNIK...

Atkelta iš 5-to psl.
žmogaus griaučius ir vidiniu organus, įvairius taškus, ku riuos reikia matyti, kai gydo ma apdeginant, badant adato mis ir tiriami elektriniais apa ratais pagal kinų „džinjo“ sis temą.

Paspaudus atitinkamą myg tuką, visa figūra lėtai sukasi, ir joje vienas po kito ima švitėti apie 200 gydomųjų taškų, ku rie buvo minimi studentams per paskaitas.

Tokios stiklinės žmogaus f. gūros sukūrimas yra didelis ki nų technikos ir medicinos pasi sekimas.

LIETUVIAI KURIA LIETU VISKAS ŠEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos savo aplinkumoje, tesikreipia adre su: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patinka vimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

Ponas Sevignia, Kanados kraš to apsaugos ministerio padėję jas, dažnai matomas televizije.

SISTEMA LĖKTUVAMS TUPDYTI

Neseniai užsienyje pasiūlyta nauja lėktuvų nusilaidimo siste ma, garantuojanti saugumą die ną ir naktį, per lietu ir miglą.

Ši sistema veikia taip. An žemės, išilgai lėktuvų tūpimo tako paklojamas elektros kabe lis. Artėjant lėktuvui prie aero dromo, kabeliu paleidžiama te kėti padidinto dažnumo kinta moji elektros srovė. Lėktuve esantieji prietaisai sugauna šiuo kabeliu siunčiamus impulsus ir juos registruoja. Papildomai pa rodoma lakūniui, kokioje tūpi mo tako pusėje yra lėktuvas. Prietaisai parodo taip pat ir rei kiamą lėktuvo augstį artėjant prie tūpimo tako.

Kiti magnetiniai laukai, su keliai žemėje, parodo, lėktu vui, kad jis priartėjo prie nu silaidimo tako pradžios, kada jau užskrido virš tako.

Šią tūpimo sistemą galima pritaikyti automatiniam nusilei dimui.

„GYVYBĖS MEDŽIAGA“

Jau daugelį dešimtmečių vi so pasaulio biologus jaudina chlorofilo mįslė. Chlorofilas, suteikiantis augalams žalą spal vą, padeda jiems įsisavinti sau lės šviesos energiją. Štai dėl ko augalo lapas yra ta gamtinė la boratorija, kurioje iš oro, van dens, saulės šviesos ir minera linių junginių sukuriamos visos organinės medžiagos.

JAV ir Vakarų Vokietijos biochemikai beveik tuo pačiu metu pirmą kartą pasaulyje dirbtiniu būdu gavo chlorofi lą. Chemija žengė didelį žingę nį į atkakliai siekiamą tikslą: dirbtinių maisto produktų — cukraus, duonos — sukūrimą. Negalėdami sintetinti chlorof ilo, o tuo pačiu ir detalai ištirti jo savybių, mokslininkai iki šiol negalėjo institutuose atkur ti augalų gyvybinių produktų kūrimo gamtinių procesų.

VEJAS VIRINA VANDENĮ

Dabartiniu metu žmogus vis daugiau pažįsta gamtą ir sie kia daugiau išnaudoti ją dar bui. O juk yra dar daug ener gijos šaltinių, kurie lig šiol vi šakiai neišnaudojami arba is naudojami nepakankamai. Vie nas jų yra vėjas, kurio energiją žmonės anksčiau teišnaudoda vo daugiausia malūnams suk ti. Tiesa, buvo statomos ir vėjo jė gainės, tačiau jose labai sunku akumuliuoti energiją, nes vėjo stiprumas nuolat kinta.

Inžinierius V. Protopopovas

Dr. Erich Baer, Toronto Univ ersiteto profesorius, 1961 m. apdovanotas Neuberg medaliu už darbų organinės chemijos srity, kurie pagelbėjo sukurti substancijas, kurios turi įtakos kovojant su skleroze ir kraujo ligomis. (C. Sc.)

pasiūlė naują būdą vėjo energi jai panaudoti. Jo sukurtas prie taisas gamina ne elektros srovę, o garą arba šiltą vandenį. Tie siog ant vėjo variklio veleno yra įtvirtintas rotoras — dau giapolis elektromagnetas, kurį gaubia cilindrinis plieninis gaub tas. Vėjui sukanč vėjo variklį ir elektromagnetą, nejudama me plieniniame cindre atsiran da elektros srovė, kuri jį smar kiai išildo. Pakanka įstatyti či lindrą su elektromagnetu ir ve lenu į rezervuarą su vandeniu, ir gausime paprastą, našų katilą. Nuolatinę srovę, kuri ma iti na elektromagnetą, gamina ma za dinamo mašina. Ją suka tas pats variklio velenas.

Nesunku įsivaizduoti, kiek naudingi „vėjo šildytuvai“ tose vietovėse, kur vyrauja stiprūs vėjai. Juk juos galima prita ikyti centriniams šildymui, ins pektams, šilovykloms, taip pat kitiems šildymo bei šaldymo absorbcinės šaldymo mašinos įrengimams.

RADIOLOKATORIUS KO VOJA SU PĄZEIDĖJĄS

Lenkų inžinieriai kartu su milicijos darbuotojais įsijungė kovą prieš eismo taisyklių pa žeidėjus. Jie sukonstravo spe cialų radiolokatorių, kuris 400 m atstumo nustato automa ši nos judėjimo greitį. Jeigu lei džiamas greitis viršytas, auto matinis prietaisas įjungia foto aparatą ir garsinį signalą: stop, mokiškite baudą.

APŠILDOMAS STADIONAS

Žiemos mėnesiais daugelyje Europos šalių negalima žaisti futbolo. Vienas Anglijos profe sionalų klubas pabandė apšil dyti žaidimo aikštę elektra. 15 cm gylyje buvo nutiesti kabe liai. Temperatūrą reguliavo au tomatai.

Pasirodė, kad elektra šil dant aikštę, futbolą galima žais ti ir žiemos metu.

PLIENAS PLONESNIS UŽ RŪKOMĄ POPIERIŲ

Čekoslovakijos inžinieriai su kūrė du unikalūs valcavimo staklynus, kuriuose galima iš valcuoti septynių mikronų sto rio plieno lakštus. Toks plie nas bus plačiai pritaikomas ele ktronikos pramonėje.

Marija Barrett ir Bill McNeil jau 5 metai, kai dalyvauja CBC programose.

Lietuviai veikia visur

J. Amerikos V.

LIETUVOS PASIUNTINŲ BĖJE VAŠINGTONE

rugsėjo 16 d. ir Estijos Genera liname Konsulate New York'e spalio 20 d. įvyko Pabaltijo Valstybių Diplomatinių Atsto vų JAV pasitarimai.

Rugsėjo 20 d. Lietuvos Ats tovas ir Ponia O. Kajeckienė dalyvavo Peru ambasadoriaus priėmimo, surengtame Peru prezidento su Ponia Prado vi zito Washington'e proga.

Spalio 19 d. J. Kajeckas ian kėsi V. Dep-te su VLIKO pir mininku Dr. A. Trumaku. Tą proga jie patyrė, kad New Yor ke skleidžiami Lietuvai nepa lankūs gandai neturi jokio pa grindo.

Pp. Kajeckai dalyvavo pri ėmimuose, kuriuos buvo suren gę Mali, Ispanijos, Guinėjose, Liberijos, Nac. Kinijos, Viet Nam, Tuniso ambasadoriai ir Latvijos ministrai. Jie taip pat dalyvavo Atrikos valstybių ambasadorių kolektyviniuose priėmimuose; taipgi dalyvavo priėmimo, kurį surengė amcu kiečių tautinė spalvotų moterų klubų draugija pagerbti Afri kos tautų diplomatinių misijų šefus ir Valstybės Sekr. pava duotoją Afrikos reikalams ir Ponia O. Mennen Williams; S. Arabų Respublikos ambasado riaus suruoštame priėmime; Apaštališko delegato suruošta me priėmime Delegatūroje, Jo Šventenybės Popiežiaus Jono XXIII 80 metų gimtadienio proga.

BUV. SLA PREZIDENTAS MIRE SULAUKĖS 93 METUS

Spalio 29 d. mirė ir lapkri čio 1 dieną palaidotas advoka tas Pijus Birštonas, sulaukęs 93 metų amžiaus. Buvo gimęs Amerikoje (Bostone), nepi sant to buvo lietuviškų, pažiū rų ir rėmė lietuvišką judėjimą. 1908—1910 metais pirmininka vo SLA (Susivienijimui lietu vių Amerikoje) ir šiaip tuje or ganizacijose ėjo įvairias parei gas. Pirmojo pas. karo Lietu ir po jo gyvai rūpinosi Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo ir Lietuvos atstatymo reikalai.

SUGRĮŽO Į LIETUVĄ

Ciceroje gyvenęs Modestas Kalinauskas sugrįžo į Lietuvą pas savo šeimą, kurią buvo pa likęs 1944 m. pasitraukdamas į Vakarus. Jis buvo ramaus bū do, labai ilgėjosi savo artinų jų.

Čikagoje ir apylinkėse gyve na nemaža tautiečių, kurie ya palikę savo šeimą Lietuvoje. Kai kurie yra bandę jas atsi kviesti Amerikon, bet tik ma žai daliai tas pavyko.

Anglija.

ANGLIJOS LIETUVIAI KRAUNSTOSI Į KITUS KRASTUS

Iš Manchesterio lietuvių ko lonijos neseniai emigravo į Aus tralią ir Kanadą 10 lietuvių. Mažais skaičiais lietuviai nuolat keliasi iš Didž. Britanijos į už jūrio kraštus. Motyvai daugia sia šeimyniniai: vyksta pas kitus šeimos narius arba gim nes.

Argentina.

SOVIETŲ REŽIMO PARODA

Rusų antikomunistų unijos pirmininkas prof. Vladimir Sko robogatch, kurios centras Bue

nos Aise, Argentinoje, susita ręs su Urugvajaus antikomunis tinėmis organizacijomis, suruo šė Sovietų režimo kriminaliz mo parodą, keliuose Urugva jaus miestuose, o nuo 13—30 dienos, sostinėje—Montevideo.

Sioje parodoje buvo išstatyta daugybė fotografijų, fotokop jų, iš spaudos iškarpų ir duo menų išduotų žymiųjų asme nų, su vaizdžiais paaiškinimais, kiek kriminalinių nusikaltimų yra papildę sovietai Rusijoje ir jų užgrobtuose kraštuose.

Nors ir nedaugeliu ekspona tų, buvo reprezentuojama ir Lietuva.

Parodą aplankė tūkstančiai urugvajiečių, o ypatinai atei viai, bet labai mažai lietuvių, nors iš apie 8.000 čia gyvenan čių, vos apie 200 teptaria oku pantui.

Tai didelis apsilėdimas, ku ris tenka apgailestuti.

Australija.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ MEMORANDUMAS

Austr. Liet. Bendruomenės krašto valdyba, kaip praneša „Mūsų Pastogė“, pasiuntė me morandumą Australijos min. pirm-kui Menzies, kuriame au rodoma į Lietuvos padėtį sovie tinėje okupacijoje ir prašoma, kad Australijos delegatai Jung tinėse Tautos ryžtingai keltų Lietuvos ir kitų pavergtųjų kra štų išlaisvinimo klausimą. E.

ADELAIDĖS LIETUVIŲ TEATRAS

vadovaujamas režis. Juozo Cu čiaus, Adelaidėje suvaidino An tano Škėmos dviejų veiksmų dramą „Žvakidė“.

1956 m. šį veikalą premija vo „Darbininkas“. Rež. J. Gu čius pareiškė, kad „Žvakides“ autorius, A. Škėma, eina lais vu kūrybos keliu, kaip ir dau gu šios dienos dramaturgų, ku rie nesiriboja dogmatinėm kūry bos teorijom ir dėsniais. Laiky damiesi impresionistinės link mės, Škėma nevengia nūdie nios naujoviškumų. Jo „Žvaki dė“ kaip tik ir yra ta naujoviš kos formos drama, nors joje jis naudoja seną „Gėrio ir Blo gio“ filosofiją.

Visas veiksmas vyksta za kristijoje, kurią bolševikai už darė ir kurios kleboną bolševi kai suėmė. Veiksmo eigoje pa tirama kas kleboną ir už ką įskundė, kaip jį vėliau bolševi kai sušaudė. Pamažu išsiritu luoja dvasinės kovos ir kan čios. Vienaip jos reiškiams savo kraštą ir žmones mylinčiuose kaimiečiuose, kitaip visų neap kenčiančiame iš to paties kai mo kilusiam inteligente, kuris dabar atlieka išdaviko parei gas ir savo niekšiškus darbus vainikuoja brolio nužudymu.

Veikalas lengvas pastatyti nereikalauja sudėtingų dekora cijų ir apsirišo tik šešiais ak toriais, tačiau vaidybos atžvil giu jis labai daug reikalauja iš aktorių ir režisieriaus.

Vokietija.

VAK. VOKIETIJOJE YRA 9 LIETUVIŲ VARGO MOKYKLOS,

būtent Memmingene, Miunchene, Stuttgarte, Dueseldorfe, Krefelde, Hagene, Osnabrucke, Kl. Buelten-Peine ir Diep holce. — PLB Vok. Kr. Vald. „Informacijos“ rašo, kad kr. valdybos įsitikinimu lietuvių vargo mokyklų Vokietijoje ga lėtų būti antra tiek, jei į jas bū tų atkreiptas didesnis dėmesys.

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Bustinė: Lietuvių Namai

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 8%.

Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Darbo valandos:

Pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 val. p. p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 v. v.

Antradieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p. ir vakare nuo 7—9 v.

Trečadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p.

Lietuviai advokatai NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barriers, Solicitors, Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Ollice WA 4-9501

Res. BE 3-0978

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barriester and Solicitor Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4 1395.

1008 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street,

HAMILTON MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

PRISISTATO NAUJASIS Š. AMERIKOS LIETUVIŲ FASK-TAS

HAMILTONO

LD MT

Aukuras

š. m. gruodžio 10 d.

Lietuvių Namų
Delta kino salėje,
stato 4-rių v. pjesę

Sniego karalienė

Režisūra E. Dauguvietytės

Dekoracijos A. Trumpicko.

Pradžią 5 v. v.

Aukuro valdyba.

GRAŽIAUSIA KALĖDINĖ LI 9-7641. Visos mergaitės pri DOVANA

Hamiltono ir ap. lietuviams ši sekmadienį, gruodžio 10 d. atneš Aukuras, pastatydamas ke turčių veiksmų pjesę „Sniego karalienė“. Be abejo, tai didelis įvykis mūsų gyvenime, kadangi priaugančios kartos atstovai, daugiausiai stebi filmuose ar televizijoje tik angli kalba įvairius vaidinimus. Tuo tarpu Sniego karalienė, visi vaikų pasaulio gyvulėliai ir kiti „didvyriai“, būdami karaliaus rūmuose, plėšikų urve ar mažojo bakūžė — kalbės tik lietuviškai. Tad, Kalėdų proga, vietoj įvairių vaikams perkamų dovanų, didelio džiaugsmo tėvai suteiks savo vaikams, kartu su jais atsilankę į rėto grožio spektaklį. Vaidinimo pradžia 5 v. Pakvietimais prašome apsirūpinti šį sekmadienį po pamaldų, parapijos salėje.

SPORTO KLUBO KOVAS visuotinis narių susirinkimas šaukiamas gruodžio 17 d. parapijos salėje, tuoj po pamaldų. Visų narių dalyvavimas būtinas.

AKTORĖS - REŽISORĖS E. DAUGUVIETYTĖS - KU DABIENĖS PAGERBIMAS bus šį sekmadienį, tuoj po Sniego karalienės pastatymo. Organizacijos, norinčios jubilieitį patsveikinti, prašomos susisiekti su Aukuro admin. K. Baronu.

DĖMESIO SKAUTĖMS! Tėvai, norintieji įrašyti savo dukras į skautų organizaciją, prašomi kreiptis į jaun. sk. drg. E. Bartkutę — JA 9-4518 arba

AKTORĖS - REŽISORĖS E. DAUGUVIETYTĖS - KU DABIENĖS PAGERBIMAS bus šį sekmadienį, tuoj po Sniego karalienės pastatymo. Organizacijos, norinčios jubilieitį patsveikinti, prašomos susisiekti su Aukuro admin. K. Baronu.

DĖMESIO SKAUTĖMS! Tėvai, norintieji įrašyti savo dukras į skautų organizaciją, prašomi kreiptis į jaun. sk. drg. E. Bartkutę — JA 9-4518 arba

AKTORĖS - REŽISORĖS E. DAUGUVIETYTĖS - KU DABIENĖS PAGERBIMAS bus šį sekmadienį, tuoj po Sniego karalienės pastatymo. Organizacijos, norinčios jubilieitį patsveikinti, prašomos susisiekti su Aukuro admin. K. Baronu.

DĖMESIO SKAUTĖMS! Tėvai, norintieji įrašyti savo dukras į skautų organizaciją, prašomi kreiptis į jaun. sk. drg. E. Bartkutę — JA 9-4518 arba

AKTORĖS - REŽISORĖS E. DAUGUVIETYTĖS - KU DABIENĖS PAGERBIMAS bus šį sekmadienį, tuoj po Sniego karalienės pastatymo. Organizacijos, norinčios jubilieitį patsveikinti, prašomos susisiekti su Aukuro admin. K. Baronu.

DĖMESIO SKAUTĖMS! Tėvai, norintieji įrašyti savo dukras į skautų organizaciją, prašomi kreiptis į jaun. sk. drg. E. Bartkutę — JA 9-4518 arba

AKTORĖS - REŽISORĖS E. DAUGUVIETYTĖS - KU DABIENĖS PAGERBIMAS bus šį sekmadienį, tuoj po Sniego karalienės pastatymo. Organizacijos, norinčios jubilieitį patsveikinti, prašomos susisiekti su Aukuro admin. K. Baronu.

DĖMESIO SKAUTĖMS! Tėvai, norintieji įrašyti savo dukras į skautų organizaciją, prašomi kreiptis į jaun. sk. drg. E. Bartkutę — JA 9-4518 arba

AKTORĖS - REŽISORĖS E. DAUGUVIETYTĖS - KU DABIENĖS PAGERBIMAS bus šį sekmadienį, tuoj po Sniego karalienės pastatymo. Organizacijos, norinčios jubilieitį patsveikinti, prašomos susisiekti su Aukuro admin. K. Baronu.

DĖMESIO SKAUTĖMS! Tėvai, norintieji įrašyti savo dukras į skautų organizaciją, prašomi kreiptis į jaun. sk. drg. E. Bartkutę — JA 9-4518 arba

AKTORĖS - REŽISORĖS E. DAUGUVIETYTĖS - KU DABIENĖS PAGERBIMAS bus šį sekmadienį, tuoj po Sniego karalienės pastatymo. Organizacijos, norinčios jubilieitį patsveikinti, prašomos susisiekti su Aukuro admin. K. Baronu.

DĖMESIO SKAUTĖMS! Tėvai, norintieji įrašyti savo dukras į skautų organizaciją, prašomi kreiptis į jaun. sk. drg. E. Bartkutę — JA 9-4518 arba

AKTORĖS - REŽISORĖS E. DAUGUVIETYTĖS - KU DABIENĖS PAGERBIMAS bus šį sekmadienį, tuoj po Sniego karalienės pastatymo. Organizacijos, norinčios jubilieitį patsveikinti, prašomos susisiekti su Aukuro admin. K. Baronu.

DĖMESIO SKAUTĖMS! Tėvai, norintieji įrašyti savo dukras į skautų organizaciją, prašomi kreiptis į jaun. sk. drg. E. Bartkutę — JA 9-4518 arba

AKTORĖS - REŽISORĖS E. DAUGUVIETYTĖS - KU DABIENĖS PAGERBIMAS bus šį sekmadienį, tuoj po Sniego karalienės pastatymo. Organizacijos, norinčios jubilieitį patsveikinti, prašomos susisiekti su Aukuro admin. K. Baronu.

DĖMESIO SKAUTĖMS! Tėvai, norintieji įrašyti savo dukras į skautų organizaciją, prašomi kreiptis į jaun. sk. drg. E. Bartkutę — JA 9-4518 arba

AKTORĖS - REŽISORĖS E. DAUGUVIETYTĖS - KU DABIENĖS PAGERBIMAS bus šį sekmadienį, tuoj po Sniego karalienės pastatymo. Organizacijos, norinčios jubilieitį patsveikinti, prašomos susisiekti su Aukuro admin. K. Baronu.

DĖMESIO SKAUTĖMS! Tėvai, norintieji įrašyti savo dukras į skautų organizaciją, prašomi kreiptis į jaun. sk. drg. E. Bartkutę — JA 9-4518 arba

(FASK-to pranešimas nr.1(29)

Naujojo FASK-to išrinkimas buvo patvirtintas Visuotinio ŠALFAS S-gos suvažiavimo, 1961 m. lapkričio 1 d. Torontėje ir nuo tos pačios dienos taisyta FASK-tas pradėjo eiti savo pareigas.

Naujasis FASK-tas pasiskirstė pareigomis sekančiai: Jaunutis Nasvytis — pirmininkas Vytautas Jokūbaitis — vicepirmininkas. Dr. Algirdas Nasvytis — vicep. Algirdas Bielskus — sekretor. Elvyra Vodopalienė — proto kolo sekretorė

Kazimieras Karalius — išd. Juozas Kijauskas — išd. sekret.

Oficialus FASK-to adresas: Lithuanian Athletic Union in North America

c.-o. Mr. A. Bielskus, secr. 1211 Carlyon Rd., East Cleveland 12, Ohio.

Telefonas: MU 1-3717

Visi iki šiol veikę FASK-to potvarkiai, nuostatai, susitarimai ir pan. pasilieka ir toliau galioja. Visi pakeitimai, papildymai ar panaikinimai bus pranešami aplinkraščių formoje viems ŠALFAS S-gos vienetais bei, suglaustose formoje, skelbiami spaudoje.

Remiantis Visuotinio ŠALFAS S-gos suvažiavimo, š. m. lapkričio 11—12 d. Torontėje, nutarimu suskaldyti iki šiol vykdytas lietuvių žaidynes į paskirų sporto šakų pirmenybes, FASK-tas, bendradarbiaudamas su Sporto apygardomis, paskirų sporto šakų komitetams, pabal tiečių sporto federacijai ir sporto klubams, daro žygius kuo skubiausia paruošti ateinančio sezono varžybų kalendorių. Nu matoma iki š. m. gruodžio 25 d. varžybų kalendorių paruošti ir paskelbti.

FASK-as tvirtina ŠALFAS S-gos Stalo Teniso komiteto ruošiamą geriausių Š. Amerikos lietuvių stalo tenistų bei tenisių vadinamą „Tuzino turnyrą“, įvykstantį 1961 m. gruodžio 9—10 d. Clevelande. Turnyro vykdytojai — Vid. Vakarų Sporto Apygarda ir Clevelando LSK žaibas.

FASK-tas numato dėti visas pastangas tęsti žurnalo „Sportas“ leidimą.

Naujasis FASK-tas pradeda mas eiti pareigas, dėkoja visiemis išreikšusiems jam savo patikėjimą balsavimo keliu ir pasiūlymą vykdyti ŠALFAS S-gos statuto ir Visuotinio Suvažiavimo jam uždėdamus ipareigojimus bei išstėti savo priešrinkiminius 14-kos punktų pasižadėjimus.

Savo ruožtu, FASK-tas kviečia visus ŠALFAS S-gos narius, puoselėti mūsų sportinę organizaciją, sąžiningai vykdyti nuostatus ir įsipareigojimus. nuosirdžiai bendradarbiauti su vadovaujančiais organais ir savo sportine veikla palaikyti lietuvių išlaikymą ir kelti lietuvių vardą šiame kontinente.

Lietuviška visuomenė ir organizacijos yra prašomi suteikti lietuviškam sportiniam judėjimui prideramo dėmesio ir jį remti.

Š. Amerikos Lietuvių FASK-tas.

STALO TENISO „TUZINO TURNYRAS“ CLEVELANDE

II-sis Š. Amerikos Lietuvių Stalo Teniso „Tuzino turnyras“ įvyks gruodžio 9—10 d. Clevelande.

Turnyro oficialus rengėjas yra Centrinis Stalo Teniso komitetas. Vykdo — Vid. Vakarų sporto apygarda ir Clevelando LSK žaibas.

Turnyre dalyvauti yra pakviesta 14 vyrų ir 10 moterų tenistų, kuriuos atrinko Stalo Teniso komitetas.

Varžybos bus vykdomos taškų sistema (Round Robin), t. y. yra bus žaidžiama kiekvienas su kiekvienu. Vyrų klasėje bus varžomasi dėl Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Clevelando skyriaus pereinamosios taurės, kurią pereinai

metais laimėjo Pr. Gvildys (Toronto Vytis). Bus įsteigta pereinamoji dovana ir moterų klasėje.

Varžybų tvarkaraštis: Šeštadienį, gruodžio 9 d., nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro — Woodland Recreation Center, 9206 Woodland Ave. (kampas E. 93 St. ir Woodland Ave.).

Sekmadienį, gruodžio 10 d., nuo 11.30 val., Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave.

Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti ir pasižiūrėti geriausių lietuvių stalo tenistų žaidimo.

Rengėjai.

LIETUVĖJA AR RUSĖJA?

Jau kuris laikas, kaip iš pavergtos Lietuvos sporto spaudos puslapių dingio žinomos lengva atletės Zaikinos pavardė. Pasirodo, kad Kūno Kultūros Instituto studentė, gerai pramokusi lietuviškai ir ištekojo už lietuvių, taip pat lengvaatletė Barakūnienės pavardė. Taip pat žinoma tinklinio žaidėja Kornejeva ištekojo už lietuvių Nemeikos ir prašuose figūroja kaip Nemeikienė.

Bendrai, Lietuvos gyvenime, nieko naujo. Jaučiamas tam tikras atoslūgis po vasaros sezono ir pasiruošimas besianti niančiai žiemai. Tiesa, gal kiek išjudins sportininkų šeimą, paskelbtoji

VILNIAUS SPORTO, DEŠIMTIES GERIAUSIŲ SPORTININKŲ ANKETA.

Į ją gali atsakyti visi to laikraščio skaitytojai, išrinkdami geriausius 1961 m. Lietuvos sportininkus. Atrodo, kad jais taps Europos irklavimo meistrai Jukna ir Bagdanavičius, arba boksinkininkas R. Tamulis (pirmosios vietos) po kurių turės būti lengvaatletis A. Vaušas, Baltušnikas, A. Saunonis ir kt.

VILNIAUS SPARTAKO FUTBOLO KOMANDOS SUŠIRINKIMAS SU VISUOMENE

futbolo „sirgaliais“ ir dar įdomesnis — kritika iš susirinkusiųjų tarpo, nes daugiausiai kalbėjo: Glazkov, Vilniaus futbolininkų teisėjų kolegijos pirm. V. Kriukov, J. Mandelbrandt, Fišman, Krapivin, raudonosios armijos kapt. Dimitrijev. Įdomiausia, kad šiame susirinkime kalbėjo ir ispanų kilmės futbolininkas. Jūs sk. vedėjo ne patikrintomis žiniomis, tai yra Ispanijos pilietinio karo dalyvis, pasitraukęs iš savo krašto į Sov. Sąjungą ir laikinai Maskvoje gyvenęs, ne kartą duoda mas futbolininkų Maskvos spaudos puslapiuose. Taigi, atrodo, kad jis apsigyveno jau Vilniuje. Ispano pavardė — M. F. Fernandez.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

— Buv. Europos sunkiasvorio meistris Alg. Šociko sportinio gyvenimo kelias, išleistas atskira knyga. Ją parašė boksinkininko treneris Agurkovas ir žurn. Vaintraubas. Knyga turi 128 psl. ir jo kaina nauja valiuta 21 kap.

— Tokio olimpiadau jau ruošiami Sov. S-gos kandidatai. Pavergtoji Lietuva duoda R. Tamulį ir brolį Pozniak.

VLIKO SESIJA...

Atkelta iš 2-ros psl.

daug kitų. Pirmoji diena buvo užpildyta pranešimais ir diskusijomis, kurių išvados suimtos ir rezoliucijos, sureduotos komisijos sudarytos iš Brako, dr. D. Krivicko, O. Labanauskaitės, J. Pakalkos, dr. Sidlauskos ir L. Šmulskio.

Pranešimus darė Vilko prezidento pirm. dr. Trimakas, Vykd. T-bos pirm. J. Glemža (iš Vokietijos), politinės komisijos pirm. dr. D. Krivickas, formacijų k-to pirm. O. Laba

Paskutinė proga

DYKAI

DALYVAUTI NERŪKSTANČIOS KUROS ALYVOS VIŠAM SEZONUI LAIMĖJIMO TRAUKIME. BUS 3 LAIMĖJIMAI.

Laimėjimų traukime dalyvauja tik centrinio šildymo ir pečių alyvos vartotojai. Laimėjimams bus gražinti pinigai, išlesti kurui nuo 1961 m. rugsėjo 1 d. NEŽIŪRINT PAS KĄ BŪTŲ PIRKTA.

TRAUKIMAS

įvyks pirmadienį, gruodžio 11 d. Legion Memorial salėje, 5 Ave., LaSalle, 9 val. vakaro. Visi laukiami.

KUPONAI NEBUS DUODAMI

klijentams po šeštadienio, gruodžio 9 d. 12 val. nakties.

Tie klijentai, kurie negavo kuponų, prašomi tuojau skambinti į mūsų įstaigą.

N.B.

DO. 6-0515

Pristatymas
laikė
valandos
* * *
Sudarome
sutartis
centriniam

šildymui
ir pečiams
* * *
Teiraukitės
mūsų
Automatinio
tiekimų sistemos

RAYMOND BROS.

288-1st Ave.

LASALLE

nauskaitė, LLK pirm. L. Sidzius pasakys. Vykdo T-bos užs. tarbybos valdytojas dr. P. Karvelis (raštu).

Ilgiausias buvo Vykdomosios Tarybos pirm. J. Glemžos pranešimas, suteikęs daug žinių apie padėtį okupuotoje Lietuvoje, apie Europos lietuvių nuotaikas ir jų materialines sąlygas, apie tarybos žygius bei siekiant laisvės atgavimo Lietuvoje, apie sovietų propagandą Vakarų Europos lietuvių tarpe, apie mūsų pastangas pasiekti su žinomomis mūsų pavergtus brolius.

Iš specialistų lūpų teko patirti, kad grūdinių kultūrų derliai sovietinėje Lietuvoje dar toli gražu nepasiekė priekarių. Tas pats su galvijais. Didžiausią dalį gyvulių prieauglio išaugina ne kolchozai, bet didžiojo dvaro vergai kolchozai, o Vliko organai čia jokių žygių daryti neturėtų. Visi gali suvokti, jog pasikeitusios aplinkybės keičia ir šią sritį. Numanatyta draugiškas kelias reikalui išaiškinti.

Liudo Šmulskio pasiūlytas vienu balsu buvo išrinktas toks prezidentas: pirm. dr. A. Triakas, vicep. Juozas Audėnas, sekr. Jonas Stiklerius.

VII. PADEKA SVEIKINTOJAMS:

Sesija, išklausi Lietuvos Diplomatus Šefo S. Lozoraičio, Lietuvos diplomatus, atsotų Balučio, Grauzinio, Kajokio, Baltrušaičio, Bačkio, Budrio sveikinimų ir linkėjimų, reiskia padėką už juos, o taip pat už padarytas sugestijas ir politines padėties vertinimą. Sesija linki Lietuvos Diplomatinei Tarnybai ir toliau energingai ginti Lietuvos nepriklausomybę atstatymo reikalą.

VLIKo Sesija dėkoja taip pat ALT Pirm. Šimučiui už sveikinimus ir linkėjimus ir yra įsitikinusi, kad ALT ir toliau glaudžiai bendradarbiaus su VLIKu ir remis jo darbus, o taip pat Sesija vertina dr. Grigaičio aktyvų dalyvavimą po sėdimoje ir jo pareikštas svarbias mintis.

VLIKo Sesija tolygiai vertina buvusioje PET Pirm. V. Sidzkausko politinį pranešimą ir jojo atliktus Lietuvos laisvės kovai svarbius PET vadovų žygius; Sesija augstai vertina PLB Pirm. dr. J. Sungailos ir JAV LB V-bos nario inž. V. Adamkavičiaus, o taip pat mūsų akademinio jaunimo atstovų dalyvavimą Sesijoje, jų pareikštas brandžias mintis ir nurodymus pagedavimus bendradarbiauti su VLIKu tautos laisvės labui.

— Lenkijos vyskupai atvyko į Vatikaną, bet kardinalas pasiliko Lenkijoje. Suprantama, kad diskusijos

MONTREAL

DLK VYTAUTO KLUBO ŽINIOS

Klubo valdybon, po visu ak lamacijų ir balsavimų, 1962 me tams išrinkti šie asmenys. pir mininkas Juozas Džiaugis, vice pirm. Pranas Paukštaitis, prcto kolo sekretorius Gasparas Ali nauskas, baro sekretorius Ka zys Gudžiūnas, kasininkas Pe tras Botyrius, šerų sekr. Rober tas Bohemier, pašalpinės dr jos sekr. Leonas Gudas, direk toriai: A. Greibus, K. Juška, J. Petrauskas, J. Vilkelis, K. Ambrasas; rev. komisijon: Pe tras Petrulis, Juozas Lukoševičius ir Viktoras Alseika.

Pašalpinės dr-jos įstojo: Bal trukonis Donatas, Janušas Jur gis, Kisieliūs Justinas, Masevi čius Andrius, Markelis Rober tas, Paragis Ona, Šimonėlis Bernie, Skrubis Albertas ir Vi byla Romas.

SVARBI AKADEMIJA

Liet. Akademiniis sambūris šį penktadienį, 8 val. vakaro Sv. Kazimiero salėje ruošia iš kilmingą akademiją — mineji mą tragiškai žuvusio rašytojo Antano Škėmos, kurio du vei kalai buvo pastatyti ir Montrea lyje. Programoje dalyvauja Dr. H. Nagys, akt. J. Akstinas ir L. Barauskas. Visi kviečiami dalyvauti. Įžanga — laisva au ka.

LIETUVOS ŽYDŲ DRAUGI JOS MONTREALYJE.

kuriai pirmininkauja p. Rabina vičius, metinis susirinkimas įvy ko šeštadienio vakarą. Drauge tai buvo ir pobūvis, kurio metu buvo suminėti asmenys ypatingai pasidarbavę atsakingose pa reigose. Pobūvyje dalyvavo ir kairurie lietuviai.

BANKAS „LITAS“

labai prašo visus savo narius šį mėnesį įmokėti priklausomą skolos dalį ir palūkanas kaip galiną anksčiau, neaukiant paskutinių mėnesio dienu. Ta tai labai palengvintų ir pagrei tintų metų užbaigimą ir metinio balanso sudarymą.

BANKO „LITAS“

valdybos posėdis įvyks šį sek madienį, gruodžio mėn. 10 d., 8 val. 30 min. ryto banko pa talpose.
● B. Pūkelevičiūtė gavo 1000 dolė premiją JAV LB konkur se už dramą jaunimui „Aukso žąsis“.

KALĖDŲ EGLUTĖ SAUSIO 7 D.

Sekmadienį, Montrealio liet. šeštadienių mokyklų Tėvų k- to valdybos ir mokytojų pose dis aptarė Kalėdų eglutės pa ruošimą, kuris įvyks sausio 7 dieną, 3 val. po pietų Sv. Ka zimiero parap. salėje. Eglutė ruošiamą visiems Montrealio lietuvių mokyklinio amžiaus vai kams. Bus meninė programa ir Kalėdų senis su dovanomis, kiekvienam atsilankiusiam vai kui.

Mokytojai skundžiasi, jog Montrealy yra dar daug lietu viškų šeimų, kurių vaikai ae lanko lietuviškų mokyklų. Pa gal mokyklas lankančių moki nių skaičių, mokyklų Komitija leidžia naudotis klasiėmis. Ir to pasėkoje Dr. V. Kudirkos mo kykla šiemet prarado jau vieną klasę. Tuo vertėtų mums visie ms susirūpinti ir kitus paraginti tuo rūpintis.

KLB KRAŠTO VALDYBA

paskutiniame posėdyje paskyrė po \$50, — „Nepriklausomos Lietuvos“ ir „Tėviškės Žibu rių“ spaudos bendrovių šerų pirkimui. Tuo būdu nors sim boliškai norima paremti lietu viškos spaudos leidimą, kuri taip nuosirdžiai bendradarbiau ja su Kanados Lietuvių Bend ruomene ir tuo paskatinti KLB apylinkes prisidėti prie savo sios spaudos išlaikymo.

VISIEMS SLA NARIAMS

pranešama, kad sekmadienį, gruodžio 17 d., tuojau po pa maldų, Aušros Vartų patalpo se įvyks SLA 123 kuopos Mon trealyje susirinkimas, kuris tuo bus svarbus, kad jame teks ba suoti už nominuojamus į Cent rą kandidatus. Be to, jau seniai gautas mūsų kuopai čekis, ku rio likimą turi nuspresti visos kuopos susirinkimas. Ir nario mokesčius reikia apsimokėti. Dalyvaukime visi.

Valdyba.

● Iš Lenkijos į Montrealy yra atvykusi lietuvaite E. Starkutė, kuri vieši pas pp. Stasiškius.

● Sol. G. Čapkauskienė šešta dienį rytą dainuos per FM ra dio.

● Pov. Petronis Naujims Me tams yra pakviestas į Kaliforni ją su smuiku, kur žada groti su buv. montrealiečių p. Vilimu.

Dr. V. PAVILANIS

3439 Beaconsfield,
N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LL. D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur
LaSalle. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.

Šį penktadienį, gruodžio 8 d. 8 val. vakaro

Sv. Kazimiero parapijos svetainėje

įvyks

ANTANO ŠKĖMOS minėjimas - akademija

dalyvaujant

Dr. H. Nagiui, J. Akstinui ir L. Barauskui.

Visi kviečiami atsilankyti ir savo auka paremti A. Škėmos raštų išleidimą.

Montrealio Lietuvių Akademiniis Sambūris.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Penktadienį, Nekalto Mari jos prasidėjimo šventė, Bažny čios įsakyta. Mišių tvarka, kaip sekmadienį. Sv. mišios ir vaka re 8 valandą. Galima valgyti ir mėsą, bei mėsinius valgius.

Ketvirtadienį — pasninkas, bet atsižvelgiant į sunkias darbo są lygas, ypatingai sunkiai dirban tieji nuo pasniko paliuosuoja mi. bet visi privalo susilaikyti nuo mėsinių valgių.

Parapijos vakarienės pajamų buvo \$1004.20 ir gryo peino \$721.20.

Kalėdų šią savaitę: Tėv. J. Borevičius: antr. ir trečiaj.: Shomagy ir St. Martin, ketvir. Montreal West ir Cote St. Luc; tėv. K. Pečys: antr., tre čiad. ir ketvirtad. — Lachine; Tėv. S. Kulbis: Point St. Char les ir šeštad. — Duvernay.

Gen. St. Dirmantas, apleis damas Montrealy, pareiškė nuo širdų dėkingumą visiems mont realiečiams.

Sekmadienį tuojau po suenos Sv. Onos dr-jos narių susirinki mas A. V. klebonijoje.

ŽMONIŲ NELAIMĖS

Praėjusią savaitę p. Svotelis, besileisdamas į rūšį, taip nelai mingai paslydo, kad iš augštai nukrito ir sutrenkė galvą, kad liko be sąmonės. Greitoji pagal ba jį nuvežė į ligoninę, kur jis kurį laiką buvo be sąmonės.

Verdunietis Jonas Gatautis, sušlubavęs širdžiai, ėmėjo atsi gulti į ligoninę, bet dabar jau sveiksta namie.

PLĖŠIKAI UŽPUOLĖ LIETUVI

Praėjusią savaitę į Simo Ge ruho butą, Pt. St. Charles, įsi veržė plėšikai ir pareikalavo atiduoti pinigų. Kadangi pas jį pinigų nebuvo, tai piktada riai p. Gerulį apstumdė, apmu šė ir pasitraukė.

DVI LIETUVIŲ MIRTYS

Lapkričio 28 d. mirė Prahas Brazauskas, 69 metų amžiaus, vyras Domicelės buv. Babaly tės; palaidotas gruodžio 1 d. per Sv. Kazimiero bažnyčią, Cote de Neges kapinėse.

Lapkričio 29 d. mirė Karoli na Katinienė, buv. Grigaitė, 73 metų amžiaus, Valterio Katino žmona; palaidota per anglių bažnyčią Lachinės kapinėse, gruodžio 2 d.

Arch Realities R'd.

Pr. Rudinskas, HU 1-2954.
2415 Park Row East, N. D. G. Sklypai, namai, prekybos ir pramonės įmonės. Premijos už naujų klientų nurodymą.

Juozas Gražys

KAILIŲ SIUVEJAS

SIUVU PAGAL UŽSAKYMUS IR PARDUODU GATAVUS KAILINIUS PALTUS, ŽAKETUS, STOLĖS. Taisau ir remeliuoju senus
6396 BANNANTYNE, VERDUN.
Tel.: dienomis AV 8-2352 po 6 val. PO 7-6183.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui. Bankas veikia: Šiokia dieniais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun — pirmadie niais nuo 10 iki 1 val., ir nuo 7 iki 8 val., trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas Ved. padėdėją Pr. Rudinską, tel. HU 1-2957.
Pirm. J. Bernotas, AV 8-3111. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

GAVO MOKSLINIUS LAIPSNIUS

Lapkričio 2 d. Toronto uni versitete įvykusiose išskilmėse mokslinius laipsnius gavo ir ke letas lietuvių. Bachelor of Arts laipsnį gavo Petras Balčiūnas. studijavęs vakarais ir vasaros atostogų metu, nes yra pra džio mokyklos mokytoju, mzi nerijos laipsnį B. Sc. Valenti nas Šernas. Pokoleginėse studi jose Kęstutis Skrupskelis gavo humanitarinių mokslų magistro laipsnį M. A. ir Nijolė Bersė naitė Socialinių mokslų baka lauratą B. S. W.

DIDELIS KALĖDINIS KONCERTAS

Toronto lietuvių Caritas gruodžio 9 d., šį šeštadienį, 7.30 val. vakaro Priskėlimo sa lėje rengia tradicinį koncertą. Programoje dalyvauja iš Homil tono sol. L. Šukytė, sol. Vaclo vas Verikaitis ir Toronto kon servatorijos smuikininkė Maria Hrubelsky, muz. St. Gailevi čius, Caritas šalpos tikslams ka met prieš Kalėdų šventes suruo šia tradicinį vakarą. Caritas ma loniai kviečia visus lietuvius at silankyti.

LIETUVIO INCIDENTAS SU RABINU

Universitete, vykstant priva taus pobūdžio paskaitai, kurią skaitė Toronto žydų rabinas Weinbergas, kilo incidentas su vienu lietuviu studentu. Rabi nui pradėjus kalbėti apie įvai rias laisves Sovietų Rusijoje, lietuvis kalbėtoją pavadinu ko munistų simpatiku. Kilo gana aštrus ginčas, ko pasėkoje, ra binas trenkė lietuviui į veidą. Su sirinkimas iširo.

● Visuomenininkui inž. P. Le liui Sv. Juozapo ligoninėje yra padaryta operacija.

Pasaulio lietuvių sostinėje

ČIKAGIETIS VILNIUJE

Čikagos turizmo b-vės vedė jas V. Rusk Raščiauskas, kelio nės po pasaulį metu viešėjo Vil niuje, kur susitiko su savo gim nėmis ir pažįstamais. Jis vedė derybas su „Intūristo“ vadovy be, kad į Lietuvą būtų išlei džiama daugiau lietuvių turistų į Amerikos. Jo įstaigoje yra užsiregistravę nemaža žmonių, norinčių važiuoti į Lietuvą, a čiau, sovietai išduoda ribotą skaičių leidimų.

V. Rask. - Raščiauskas, ku ris Lietuvoje vieši jau kelintą kartą poros metų laikotarpyje, savo išpučius apie šią kelionę paskelbė „Naujienų“ dienraš tyje. Grįžti žada prieš Kalėdas.

● Kun. B. Sugintas, Vasario 16-sios, Punsko ir Saleziečių

S. ANELIŪNO

B-A BREWSTER SERVICE STATION

3444 St. Antoine St. W.
Tel. WE 2-1726
Elektriniai, mechaniniai taisymai.

Automatinės transmisijos.
Atidaryta 7 A. M. — 10 P. M.
Sekmadieniais 10 — 12 ir 1 — 10 P. M.

PARDUODAMAS

dupleksas Manning Ave., Verdun. 5 ir 4½ kambariai, garažas. Naujas aliejinis šil dymas apatiniam augštui. Naujos geležinės, ornamentinės geležies balkonų aptvaros ir tvorėlė. Visi kambariai nau jai dažyti. Viršutinis augštas iš nuomos \$70 mėnesiui. Savi ninkas gali apsigyventi apat niam augšte.

TAISAU IR DAŽAU

LENGVAS MAŠINAS. LIETUVIAMS NUOLAIDA. Skambinkite telef. DU 9-0571
V. Sušinskas.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. ME 1-0882.

Raštinė: 4-4451

Dr. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 Bloor W., Toronto 4 (į rytus nuo Dufferin St.)

TORONTO LIET. EVANG. LIUT. PAMALDOS

su Sv. Vakariene įvyks š. m. gruodžio mėn. 10 d., 1 val. pp. Išganytojo bažnyčioje Bloor St. W., kampas Indian Rd. Pa maldas atlaikys kun. H. Dum pys iš Detroito. Pamaldų metu giedos parapijos choras ir gros triūbininkai.

Po pamaldų Alhambros ba nyčios salė, kanpas Alhambra Ave. ir Bloor St. W., įvyks pa rapijos Moterų dr-jos ruošiamą Kalėdų Eglutę su kavute. Ma loniai kviečiami Toronte ir apy linkėje gyvenantieji kuo skait lingiau dalyvauti.

Taryba.
SAVANORIS - KŪRĖJAS, trejus metus be darbo išbuvęs, Jonas Tamulaitis, patalpintas Sv. Juozapo ligoninėje. Jo ma terialinė padėtis sunki. Kūrėjų-Savanorių skyrius, kiek lėšos leidžia, daro pastangų jo būvį pagerinti.

METINIS SLA SUSIRINKIMAS

Paskutinis šis metais SLA 236 kp. susirinkimas įvyksta gruodžio mėn. 10 d., sekmadie nį, Lietuvių namuose (Ossing ton - Dundas g-vių kampe). Nariai prašomi skaitlingai dalyvauti, nes be kitų reikau, šiame susirinkime bus:

1. Renkama kuopos valdyba 1962 metams,
 2. Nominacijos į SLA Pild. Ta rybą ir
 3. Svarstomas valiutos skirtu mo išlyginimas.
- Susirinkimas prasideda punk tualiai 2 val. po pietų. Po susi rinkimo bus broliška kavutė.

Valdyba.

SPORTO SRITIS

— „Vyčio“ moterys B-A ly goje laimėjo prieš Thruway 67 :28. Komandoje žaidė Balsie nė, Rutkauskaitė, Uogintaitė, Radzevičienė ir Žolpytė.

— „Vyčio“ klubas suorgani zuota berniukų iki 12 metų am žiaus komanda, kuriai vadovau ja J. Nasevičius, o treniruoja ži nomas krepsininkas M. Duliū nas. Pirmas savo rungtynes prieš St. Paul's komandą pra laimėjo 2:10, nors iki antro puslaikio vedė 2:0. j. b.

● Pulk. P. Traškevičiui Sv. Juozapo ligoninėje padaryta operacija.

● Mirė Apolonija Matulaitienė, 76 metų amžiaus, kilimu nuo Kybartų, palaidota lietuvių ka pinėse.

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501
Pastatai — žemė
Draudimas — Paskolos
Maisto krautuvė.

(Išskyrus alų ir šviežią mėsą). Verdune, lietuviams gerai ži noma savo produktais ir pcd nungumu. Inventorius \$9,000 o prekės \$4,000. Apyvarta vaitėje \$1,200. Parduodama už \$14,000.

P. Adamonis RA 2-2472.

K. GUDŽIONAS

MASSON FURS

Parduoda gatavus, siuva naujus, remeliuoja ir tai so senus kailinius paltus. Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.
3365 Masson St., Montreal.
Tel. RA 1-6005.

Dr. V. GIRIUNIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemont Bl.d.
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. ŠEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį | 2-4; 7-9 p. m
antradienį ir penktadienį | 2-4 p. m.
trečiadienį | 7-9 p. m.
šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051.

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236